

ПРИЛОЖЕНИЕ

Услуги от общ икономически интерес: ръководство за доклада, който следва да се представи съгласно Решението за УОИИ от 2012 г. и Рамката за УОИИ от 2012 г.

Задълженията за докладване са определени в член 9 от Решението за УОИИ от 2012 г.:

На всеки две години всяка държава членка представя на Комисията доклад за изпълнението на настоящото решение. В доклада се представя подробен преглед на прилагането на настоящото решение за различните категории услуги, посочени в член 2, параграф 1, включително:

а) описание на прилагането на настоящото решение към услугите, попадащи в приложното му поле, включително дейностите, извършвани от самото предприятие;

б) общия размер на помощта, предоставена в съответствие с настоящото решение, с разбивка по икономически сектори на получателите;

в) посочване на това дали прилагането на настоящото решение е довело за определен вид услуга до трудности или оплаквания от трети страни; както и

г) всяка друга информация относно прилагането на настоящото решение, изисквана от Комисията, която ще бъде своевременно уточнена, преди да бъде представен докладът.

В точка 62 от Рамката за УОИИ от 2012 г. се определят по принцип идентични задължения за докладване за помощ, предоставена съгласно Рамката за УОИИ от 2012 г.

Моля, при изготвянето на Вашия доклад следвайте следната структура:

1. ПРЕГЛЕД НА РАЗХОДИТЕ

Моля, попълнете следната таблица:

Общо разходи на сектор „Държавно управление“ за УОИИ по правно основание (милиони евро)		
	2020 г.	2021 г.
Общо компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес (1+2)	92,019*	86,826*
1) Общо компенсация, предоставена въз основа на Решението за УОИИ	По 1) – 0,174 По 2)г) – 15,449 По 2)д) – 10,13 По 5)а) – 16,76 По 5)в) – Столична община – 13,428 По 5)в) - ОПОС – 0,03	По 1) – 0,327 По 2)г) – 0,145 По 2)д) – 13,55 По 5)а) – 17,56 По 5)в) – Столична община – 14,773 По 5)в) – ОПОС - 0,48

	По 5)ж) – „Български пощи“ пенсии – 14,861 По 5)ж) – „Български пощи“ печатни издания – 10,79 По 5)ж) - „Напоителни системи“ ЕАД - 9,715** По 5)ж) – ДП „Кабюк“ – 0,682	По 5)ж) - „Български пощи“ пенсии – 15,12 По 5)ж) – „Български пощи“ печатни издания – 12,60 По 5)ж) - „Напоителни системи“ ЕАД - 12,271** По 5)ж) – ДП „Кабюк“ – не е налична информация***
2) Общо компенсация, предоставена въз основа на Рамката за УОИИ	неприложимо	неприложимо

*Сумата в евро е сметната на база на фиксирания курс на еврото към лева: 1 евро = 1,95583 лв. Разликите между общите стойности на разходите за 2020 г. и 2021 г., предоставени в този документ и в excel файла, се дължат на превръщането на стойностите на разходите от евро в млн. евро и съответното им закръгляне.

** Отчетените стойности са с ДДС. Средствата са предоставени авансово със Закона за държавния бюджет за 2020 и 2021 г. След представяне от Одитора на Доклада за фактически констатации, комисията ще се събере, разгледа и вземе решение за размера на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2021 г.

*** За ДП „Кабюк“ към настоящия момент все още не е предоставена компенсация за 2021 г.

2. ОПИСАНИЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА РЕШЕНИЕТО ЗА УОИИ ОТ 2012 Г.

Моля, тази част от Вашия доклад да включва следните раздели:

- 1) болници, предоставящи медицински грижи, включително, когато е приложимо, услуги за спешна помощ (член 2, параграф 1, буква б);
- 2) социални услуги (член 2, параграф 1, буква в);
  - а) здравеопазване и дългосрочни грижи;
  - б) грижи за деца;
  - в) достъп до пазара на труда и реинтеграцията в него;
  - г) социални жилища;
  - д) грижи и социално приобщаване на уязвими групи;
  - е) други социални услуги (ако е приложимо);

- 3) въздушни или морски връзки до острови със среден годишен пътничкопоток, непревишаващ границата, определена в член 2, параграф 1, буква г);
- 4) летища и пристанища със среден годишен трафик, непревишаващ границата, определена, в член 2, параграф 1, буква д);
- 5) компенсация за УОИИ, ненадвишаваща годишния размер от 15 млн. евро (член 2, параграф 1, буква а);

а) пощенски услуги:

Универсалната пощенска услуга (УПУ) - средствата от централния бюджет на Република България, предоставени през 2020 г. и 2021 г. за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга, са предоставени на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга („Български пощи“ ЕАД) на основание чл. 29 от Закона за пощенските услуги (ЗПУ). Националното законодателство в областта на пощенските услуги е хармонизирано с изискванията на Директива 2008/6/ЕО. Компенсацията за съответната година не надвишава 15 млн. евро и попада в категорията на чл. 2, пар. 1, буква а) от Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, пар. 2 от ДФЕС за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес - ОВ L 7, 11.01.2012 г. (Решението за УОИИ).

б) енергетика;

в) събиране на отпадъци;

г) водоснабдяване;

д) култура;

е) финансови услуги;

ж) други сектори (моля посочете):

Изплащане на пенсии чрез пощенските станции – средствата от централния бюджет на Република България, предоставени през 2020 г. и през 2021 г. за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на обществената услуга по изплащане на пенсията чрез пощенските станции, са предоставени на „Български пощи“ ЕАД на основание чл. 92, ал. 5 от Наредбата за пенсията и осигурителния стаж (НПОС). Компенсацията за съответната година не надвишава 15 млн. евро и попада в категорията на чл. 2, пар. 1, буква а) от Решението за УОИИ.

Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България - средствата от централния бюджет на Република България, предоставени през 2020 г. и през 2021 г. за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на обществената услуга по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания), са предоставени на „Български

поци“ ЕАД на основание на Постановление 113 от 28 май 2020 г. Компенсацията за съответната година не надвишава 15 млн. евро и попада в категорията на чл. 2, пар. 1, буква а) от Решението за УОИИ.

За „Напоителни системи“ ЕАД - в сектор „Земеделие“ е формулирана УОИИ, която се предоставя по реда на чл. 2, пар. 1, буква а) от Решението за УОИИ, ненадвишаваща годишния размер от 15 млн. евро, и е за опазване от вредното въздействие на водите.

За ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ – в съответствие със сключен договор № РД 50-58/04.10.2019 г. между Министерство на земеделието и ДП „Кабиюк“ и утвърдена със Заповед на министъра на земеделието № РД 09-983/22.10.2019 г. Методика за определяне на размера на несправедливата финансова тежест, понесена от ДП „Кабиюк“. На дружеството е възложено задължение за извършване на обществена услуга за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство, като получава компенсация от държавния бюджет чрез бюджета на Министерство на земеделието.

За всеки от елементите, описани по-горе, моля да предоставите информация под формата на следната таблица:

Раздел (например 1, болници или 2б, грижи за деца)
<p><i>1) - Болници</i></p> <p><i>2)г) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР)</i></p> <p><i>2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи – процедури по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР)</i></p> <p><i>5)а) – Универсалната пощенска услуга (УПУ)</i></p> <p><i>5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община</i></p> <p><i>5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС)</i></p> <p><i>5)жс) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции</i></p> <p><i>5)жс) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България</i></p> <p><i>5)жс) – за „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите</i></p> <p><i>5)жс) – за ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство</i></p>
Ясно и изчерпателно описание на начина, по който съответните услуги са организирани във Вашата държава членка¹
Обяснение на вида услуги в съответния сектор, които са били определени като УОИИ във Вашата държава членка. Моля, посочете съдържанието на услугите, възложени като УОИИ , по възможно най-ясен начин.

¹ Ако в определен сектор от икономиката на Вашата държава членка има само ограничен брой индивидуални УОИИ, ще сме Ви благодарни да опишете подробно тези услуги. **Ако в конкретен сектор от икономиката на Вашата държава членка са възложени голям брой услуги (например защото са от компетенциите на регионалните или местните органи), би било непропорционално да описвате подробно отделните възлагания**, но ще е полезно да получим ясно и сбито общо описание на начина, по който е организиран секторът, включително общите характеристики на отделните възлагания.

1) – Болници:

Медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, извършвани от общинските лечебни заведения.

Това са медицински дейности, включени в Разрешението за осъществяване на дейност на лечебните заведения, издадено от министъра на здравеопазването, които са извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и са в съответствие с утвърдените медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика. Изброени са в отделно приложение към договора с всяко лечебно заведение.

2)2) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Съгласно Насоките за кандидатстване по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“ по ОПРР 2014-2020, общините възлагат предоставянето на услугите по настаняване във финансираните по ОПРР 2014-2020 социални жилища в съответствие с изискванията на Решението на Комисията за УОИИ, като това задължение следва да се спазва в рамките на целия икономически полезен живот на активите. Разработването на акта за възлагане в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ е ангажимент на общините, който те поемат със сключването на договора за БФП. По отношение на този тип социална инфраструктура безвъзмездната финансова помощ се предоставя на общините бенефициенти в качеството им на публични органи, отговорни за провеждане на социалната политика на местно ниво и осигуряване на основни услуги за населението на съответната територия. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) общината е определена като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗМСМА местното самоуправление се изразява в правото и възможността гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително тези в сферата на социалните услуги (т. 7 от цитираната разпоредба). Органи на местното самоуправление са общинският съвет и кметът. Една от основните дейности и отговорности на общината (изпълнявана чрез органите на местното самоуправление) е изграждането на подходяща социална инфраструктура, която е и приоритет на всеки краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план или програма. Социалната инфраструктура се използва за предоставянето на социални услуги, включително за осигуряване на подслон на най-нуждаещите се. В тази връзка осигуряването на социални жилища е услуга, която е изцяло в компетенциите на общината, като при организирането на тази услуга общината изпълнява своите задължения към обществото и осъществява дейност в обществена полза, а именно осигуряване на подслон и нормални условия на живот на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение, които не могат да си позволят собствен дом или жилище под наем на пазарни цени и които на практика нямат друга алтернатива, тъй като не съществува предлагане на жилища за такъв вид ползватели. Социалните жилища, независимо от спецификата на това понятие, използвано за целите на настоящата процедура, по същество представляват общински жилища и като такива се подчиняват на

Закона за общинската собственост (ЗОС). По силата на изрична законова делегация от чл. 45а от ЗОС определянето на жилищната нужда и настаняването в тези жилища е подчинено на нормативно регламентирана административна процедура, установена от Общинския съвет в наредба. Съгласно практиката на Върховния административен съд (ВАС) „настаняването в жилища общинска собственост представлява управленска, административна дейност, при която овластеният със закон орган притежава властнически правомощия“ (Определение № 5124 от 12.04.2011 г. на ВАС по адм. д. № 4246 / 2011г.).

Собственик на инфраструктурата са общините бенефициенти по процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“. Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик на инфраструктурата, сама определя кой и по какъв начин да стопанисва инфраструктурата, то тя се явява възложител на услугата по социално жилищно настаняване и администратор на помощта към оператора на услугата (общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставяне на услугата и тези средства, заедно с финансираната по проекта инфраструктура, представляват компенсация за УОИИ). С оглед на посоченото, за да осигури съответствие на компенсацията с правилата по държавните помощи, общината следва да възложи услугата в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ. Предоставянето на услугата и съответно стопанисването на инфраструктурата може да се възложи както на външно за общината лице (например търговско дружество), така и на общинско предприятие, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация. При всички случаи операторът на инфраструктурата, дори когато не е отделно юридическо лице, а част от общинската администрация, се разглежда като получател на компенсация за предоставяне на услугите по социално жилищно настаняване.

В допълнение, за разлика от останалите общински жилища, срокът за настаняване в социалните жилища по ОПРР 2014-2020 се ограничава до 3 години. Съгласно Насоките за кандидатстване, в договора, който се сключва с ползвателите на жилищата, трябва да има включена „социална клауза“, обвързана с ползването на социалното жилище, във връзка с така наречения социален пакет – пакет от социални услуги, който ще бъде предоставен на настанените в социалните жилища лица според техните индивидуални потребности. Именно този интегриран характер на подкрепата обосновава характера на социалните жилища по ОПРР 2014-2020 като социална услуга от общ икономически интерес.

В отчетния период 2020-2021 г. по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“ на ОПРР 2014-2020 г. са сключени общо 14 (четиринадесет) Административни договора за БФП (за социални жилища), от които:

- През 2020 г. са сключени 14 (четиринадесет) Административни договора за БФП в размер на 15,278 млн. евро;

- През 2021 г. няма сключени договори.

В отчетния период 2020-2021 г. са приключили 4 (четири) Административни договора за БФП по горецитираната процедура, а именно:

- BG16RFOP001-1.008-0002-C01 “Изграждане на социални жилища в IV-ти микрорайон” на община Благоевград;
- BG16RFOP001-1.020-0003-C01 “Изграждане на социално жилище за настаняване на уязвими групи на територията на кв. Гозница, гр. Ловеч” на община Ловеч;
- BG16RFOP001-1.005-0005-C01 “Изграждане на социални жилища за настаняване на лица от малцинствени групи от населението и социално слаби лица, които не могат да се ползват от условията на жилищното настаняване на Община Русе” на община Русе;
- BG16RFOP001-1.006-0004-C01 “Изграждане на социални жилища в град Стара Загора” на община Стара Загора.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“(ОП РЧР):

В качеството си на Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020, Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” на Министерството на труда и социалната политика реализира процедури чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, както следва:

1. Процедура BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2”:

Тази процедура се осъществява по Приоритетна ос № 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет (ИП) № 3 „Подобряване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“, Специфична цел № 2 към ИП 3 „Намаляване броя на възрастните и хората с увреждания, настанени в институции чрез предоставяне на социални и здравни услуги в общността, включително услуги за дългосрочна грижа“.

Общата цел на процедурата е подобряване качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им.

Специфичната цел на процедурата е да се изгради модел за патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания, вкл. с хронични заболявания и трайни увреждания с цел осигуряване на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в техните домове.

Процедура BG05M9OP001-2.0.040 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“ се реализира съгласно Решението за УОИИ.

Конкретни бенефициенти и партньори по процедурата са общините в Република България, съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014-2020 критерии за избор на операцията. Броят на бенефициентите и партньорите е съответно 125 и 31.

Бенефициентите и партньорите – общини, представляват публични субекти – структури на местната власт и основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Общините са създадени като териториални органи на изпълнителната власт за изпълнение на държавна политиката в интерес на териториалната общност от местно значение. Държавната политика в областта на социалното подпомагане, включително социалната интеграция на уязвими групи се осъществява в сътрудничество с държавните органи, органите на местното самоуправление и други, които създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в тази област. При реализирането на местната политика общините подпомагат дейността на централната изпълнителна власт при упражняването на публични правомощия в областта на социалната политика към интеграция на уязвими групи.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), местното самоуправление се изразява в правото и възможността гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително тези в сферата на социалните услуги (т. 7 от цитираната разпоредба). Органи на местното самоуправление са общинският съвет и кметът. Една от основните дейности и отговорности на общината (изпълнявана чрез органите на местното самоуправление) е осигуряването на подходящи социални услуги за населението, което е и приоритет на всеки краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план или програма.

Съгласно Закона за социалното подпомагане, социални услуги се извършват от държавата, общините и др., като кметът на общината управлява социалните услуги на територията на съответната община, които са делегирани от държавата дейности и местни дейности, отговаря за спазването на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги и е работодател на ръководителите на тези услуги. Като такива за тях възниква задължението да планират, управляват и определят какви социални услуги да се предоставят на тяхната територия на местно ниво (в съответствие със Закона за социалното подпомагане и Правилника за неговото прилагане) и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети. Чрез предоставянето на социални услуги се гарантира правото на гражданите в Република България да получат социално подпомагане.

Патронажната грижа не попада в списъка на делегирани от държавата дейности, които се финансират със средства от държавния бюджет. Общините поддържат част от услугите като местна дейност, но капацитетът на тези местни дейности не може да задоволи потребностите на нуждаещите се лица от здравно-социални услуги в домашна среда. Освен от общините, тази услуга не се предоставя на пазара или ако се предоставя, тя не е на очакваната от целевите групи достъпна цена и не отговаря на потребностите относно териториален обхват. Предвид целевата група, е идентифицирана голяма нужда от

предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги по домовете (патронажна грижа). Пазарът, доколкото съществува такъв, не може да предложи тези услуги на достъпни за целевата група цени, при запазване на възложеното качество на тези услуги. В други случаи, в общините такива услуги не се предлагат, а необходимостта от тях е доказана, т.е. не съществува пазар и публичните органи решават да организират предоставянето на такива услуги по определени правила.

Дейностите по процедурата са насочени изцяло към възрастни хора над 65 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване, както и към хора с увреждания и техните семейства, хора, които нямат близки и за които има социална необходимост от почасови услуги като по този начин се защитава обществен интерес и се отговаря на нуждите на населението. Процедурата е в съответствие с Мярка 2 (операция б): Осигуряване на патронажна грижа чрез предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора на Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, приет с РМС № 28/19.01.2018 г., и е част от цялостния процес на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора и изграждането на алтернативна подкрепа в общността чрез предоставянето на качествени и достъпни услуги за дългосрочна грижа. Чрез изпълнение на процедурата се подобрява качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им.

Безвъзмездната финансова помощ се предоставя на общините – конкретни бенефициенти/партньори в качеството им на публични органи, отговорни за провеждане на социалната политика на местно ниво и осигуряване на основни услуги за населението на съответната територия. Когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на потребностите на обществото, същите като цяло се класифицират като услуги от общ (обществен) интерес. В съобщението „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: социални услуги от общ интерес в Европейския съюз“ (СОМ(2006) 177), освен здравните услуги, са определени две основни групи социални услуги от общ икономически интерес, като едната от тези групи услуги включва в обхвата си наред с останалите и „грижите за социалното включване на уязвимите групи“. Грижите и социалното приобщаване на уязвимите групи е посочено като социална услуга и в Решението на ЕК за УОИИ. В тази връзка, осигуряването на интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора (патронажни грижи) се приема за УОИИ.

Съгласно Решението за УОИИ, един от основните критерии, на който следва да отговарят услугите, е размерът на компенсацията да не надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга, включително разумна печалба. Съгласно разпоредбите на чл. 125, параграф 4 от Регламент 966/2012 и чл. 192, параграф 1 от Регламент 2018/1046 – „Безвъзмездните средства не може да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера (т. нар. „принцип на недопускане на печалба“/„принцип

на забрана за извличане на печалба“). Ето защо по процедурата не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ и при определянето размера на компенсацията се вземат предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга. „Патронажната грижа“ се определя като УОИИ, като безвъзмездна финансова помощ във връзка с предоставянето на услугата „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ представлява компенсация за обществена услуга за оператора на тази услуга (доставчика), която компенсация е съвместима с вътрешния пазар и изключена от изискването за уведомяване, посочено в чл. 108, пар. 3 от Договора за функциониране на ЕС. Дейностите по настоящата процедура попадат в услугите, посочени в чл. 2, пар. 1, буква в) от Решението на ЕК за УОИИ. Предвид спецификата на патронажните грижи, в съответствие с Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от Договора за функционирането на ЕС (2016/С 262/01), европейските правила налагат преценка за приложимостта на режима по държавната помощ на три нива: собственик (община), доставчик и краен ползвател.

На ниво ползвател на услугата, предвид че това са физически лица, които не извършват икономическа дейност, наличието на държавна помощ е изключено, тъй като такава може да съществува, само когато получателят е предприятие.

Собственик са общините, които са бенефициенти/партньори по процедура „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“. С подписването на административния договор, УО на ОП РЧР предоставя на общините (конкретни бенефициенти и партньори) безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проектно предложение за предоставяне на почасови интегрирани здравно-социални услуги в техните домове – патронажна грижа. Общината е собственик и на закупеното обзавеждане и оборудване, включително и транспортното средство (ако е приложимо), със средства по проекта в рамките на целия им икономически полезен живот. Придобитите активи се заприходяват към активите на общината по реда на действащата нормативна уредба, като разходите за амортизация възникват за собственика (общината), а не за доставчика на УОИИ (независимо, че доставчик може да бъде административно звено на самата община). Придобитото обзавеждане и оборудване със средства от безвъзмездната помощ не може да бъде използвано за икономическата дейност на общината, след приключване на проекта, освен в случаите, когато се предоставя за ползване във връзка с изпълнението на УОИИ, възложена по съответния ред, съгласно правилата по държавни помощи. Във връзка с приложимия режим по държавните помощи, независимо от факта, че не разполага с отделна правосубектност, общинското предприятие или звеното, натоварено с предоставянето на услугата, се разглежда като отделна/самостоятелна част от останалата общинска администрация, тъй като приходите и разходите, свързани с дейностите, изпълнявани от съответното общинско предприятие/звено, следва да бъдат отделени от останалите приходи и разходи на общината. Това разделяне е необходимо условие за целите на режима по държавните помощи и възлагането на услугата.

Дейностите по реализиране на мерки за социално включване и интеграция на хората с увреждания и по-конкретно на предоставяне на социално-здравни почасови мобилни услуги на лица над 65 г. възраст в невъзможност за самообслужване или хора с увреждания, са неотделима част от правомощията на

общините като местна власт и не могат да се отделят от упражняването на публична власт, тъй като са им възложени от държавата. С оглед на посоченото, може да се направи извода, че на ниво собственик безвъзмездната финансова помощ, предоставена от УО на ОП РЧР на общините, попада извън обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като представлява трансфер между бюджетите на органи на изпълнителната власт.

На ниво оператор (доставчик на услугата) икономическият характер на патронажната грижа не може да бъде изключен, тъй като операторът действа при условията на съществуващ пазар на социалните услуги. Фактът, че цените на тези социални услуги на свободния пазар са неприемливи/недостъпни за голяма част от нуждаещите се и че липсва частен интерес от предоставянето на този тип услуги, доказва необходимостта от намесата на държавата, но не изключва наличието на икономическа дейност. Както по-горе беше посочено, патронажната грижа се определя като УОИИ и в тази връзка, за да бъде безвъзмездната финансова помощ съвместима с общия пазар, следва да се прилагат правилата за държавните помощи - по процедурата се прилагат правилата на Решението за УОИИ.

Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик, сама определя кой и по какъв начин да предоставя социални услуги за населението, то тя се явява възложител на услугата и администратор на помощта към доставчика на услугата (оператора). Общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставянето на услугата – патронажна грижа, и тези средства представляват компенсацията за УОИИ.

2. Процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”:

Конкретни бенефициенти по тази процедура са 28 общини на територията на Република България, съгласно Картите на услугите за подкрепа в общността и на резидентните услуги към Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, получили финансиране за изграждане на социалната инфраструктура по Оперативна програма „Региони в растеж“ в рамките на процедура BG16RFOP001-5.002 „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“.

Конкретните бенефициенти – общини, представляват публични субекти, структури на местната власт и основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително и в сферата на социалните услуги. Общините са създадени като териториални органи на изпълнителната власт за изпълнение на държавната политика в интерес на териториалната общност от местно значение.

Държавната политика в областта на социалното подпомагане, включително чрез социалните услуги, се осъществява в сътрудничество с държавните органи, органите на местното самоуправление и други участници, които създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в тази област. В тази

връзка, общините като органи на изпълнителната власт са публични органи, създадени да осъществяват държавновластнически правомощия, като подпомагат реализирането на държавната политика в своята област на компетенции. Ролята на държавата е в осигуряването на средства за социални услуги, които са делегирани от държавата дейности и във формирането на политиките. Формулирайки политиките в областта на социалните услуги и финансирайки социалните услуги, делегирани от държавата дейности, държавата в партньорство с общините изпълнява своята отговорност за осигуряване на социална подкрепа за гражданите в уязвимо положение. При реализирането на местната политика общините подпомагат дейността на централната изпълнителна власт в областта на политиката за социално включване на уязвимите групи и упражняват публични правомощия. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗМСМА, местното самоуправление се изразява в правото и възможността гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително тези в сферата на социалните услуги (т. 7 от цитираната разпоредба). Органи на местното самоуправление са общинският съвет и кметът.

Една от основните дейности и отговорности на общината, като управляваща и предоставяща социални услуги (изпълнявана чрез органите на местното самоуправление), е осигуряването на подходящи социални услуги за населението. Съгласно националното законодателство общините извършват социални услуги, като кметът на общината управлява социалните услуги на територията на съответната община, които са делегирани от държавата дейности и местните дейности, отговаря за спазването на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги и е работодател на ръководителите на тези услуги. Като такива за тях възниква задължението да планират, управляват и определят какви социални услуги да се предоставят на тяхната територия и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети. Чрез предоставянето на социални услуги се гарантира правото на гражданите в Република България до подкрепа за социално включване.

Социалните услуги в България са основен инструмент за социалното включване на уязвимите групи. Те са дейности в подкрепа на лицата за социално включване и самостоятелен начин на живот, като се основават на социална работа и се предоставят съобразно желанието и личния избор на лицата. Право на социални услуги, съгласно законодателството, имат всички български граждани, семейства и съжителстващи лица, за които след оценка на потребностите се констатира, че се нуждаят от подкрепа с цел социално включване и гарантиране на независим живот.

Поради ролята им на публични органи в областта на социалната политика на местно ниво, за конкретни бенефициенти по процедурата са определени общини, които са включени в Картите на резидентните услуги и услугите за подкрепа в общността и на чиято територия се изгражда социалната инфраструктура.

Услугите, които ще се разкрият в рамките на тази процедура - Дневни центрове и Центрове за грижа, не попадат в списъка с делегирани от държавата дейности, които се финансират със средства от държавния бюджет. Освен от общините, тези услуги не се предоставят на пазара или ако се предоставят, те не са на

очакваната от целевите групи достъпна цена и не отговарят на потребностите относно териториалния обхват.

Целта на предвиденото в рамките на тази процедура финансиране е да подкрепи предоставянето и функционирането на услугите, чиято инфраструктура е изградена по Оперативна програма „Региони в растеж“ в изпълнение на мерките по Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа в процеса на деинституционализация на грижата за възрастни хора в Република България.

Създават се следните видове услуги:

- Дневни центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства

и

- Центрове за грижа за хора с увреждания и възрастни хора (за лица с психични разстройства, лица с умствена изостаналост, лица с различни форми на деменция и възрастни хора в невъзможност за самообслужване).

Изпълнението на настоящата операция ще подкрепи процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора и ще обезпечи предоставянето на нови услуги в общността на територията на страната, за които е изградена подходящата инфраструктура със средства от Оперативна програма „Региони в растеж“.

С цел развитието на дългосрочната грижа за възрастните хора и хората с увреждания и подобряване качеството им на живот, в началото на 2014 г. бе приета Национална стратегия за дългосрочна грижа (РМС № 2 от 07.01.2014 г.), насочена към създаване на условия за независим и достоен живот на възрастните хора и хората с увреждания чрез предоставянето на качествени, достъпни и устойчиви услуги за дългосрочна грижа, съобразени с индивидуалните потребности на потребителите.

Дейностите по процедурата са неразривно свързани с тези цели, както и с основните обществени цели, за които се предоставят услуги от общините. Услугите са насочени изцяло към: възрастни, включително с увреждания, настанени в специализирани институции и от общността, и техните семейства; пълнолетни лица с увреждания и техните семейства; служители на доставчици на социални услуги и здравни грижи.

Безвъзмездна финансова помощ по процедурата ще получат само общините, посочени като допустими кандидати в Условиата за кандидатстване по нея, в качеството им на публични органи, отговорни за провеждане на социалната политика на местно ниво и осигуряване на услуги за населението на съответната територия.

Когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на

потребностите на обществото, същите като цяло се класифицират като услуги от общ (обществен) интерес.

На ниво ползвател на услугата, предвид че това са физически лица, които не извършват икономическа дейност, наличието на държавна помощ е изключено, тъй като такава може да съществува, само когато получателят е предприятие.

Собственик са общините, които са бенефициенти по процедура „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“. С подписването на административния договор УО на ОП РЧР предоставя на общината (конкретен бенефициент) безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проектно предложение за предоставяне на услуги за подкрепа в общността (в дневните центрове) и резидентни услуги (центровете за грижа).

Общината е собственик и на закупеното обзавеждане и оборудване със средства по проекта в рамките на целия им икономически полезен живот. Придобитите активи се заприходяват към активите на общината по реда на действащата нормативна уредба, като разходите за амортизация възникват за собственика (общината), а не за доставчика на УОИИ (независимо, че доставчик може да бъде административно звено на самата община).

Придобитото обзавеждане и оборудване със средства от безвъзмездната помощ не може да бъде използвано за икономическата дейност на общината, след приключване на проекта, освен в случаите, когато се предоставя за ползване във връзка с изпълнението на УОИИ, възложена по съответния ред, съгласно правилата по държавни помощи. Това изискване е заложено в административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Дейностите по реализиране на мерки за социално включване и интеграция на хората с увреждания и по-конкретно предоставяне на социално-здравни услуги, включително за възрастни хора над 65 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване и/или хора с увреждания, са неотделима част от правомощията на общините като местна власт и не могат да се отделят от упражняването на публична власт, тъй като са им възложени от държавата. С оглед на посоченото, може да се направи извода, че на ниво собственик безвъзмездната финансова помощ, предоставена от УО на ОП РЧР на общините, попада извън обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като представлява трансфер между бюджетите на органи на изпълнителната власт.

На ниво оператор (доставчик на услугата) икономическият характер на услугите – дневни центрове и центрове за грижа, не може да бъде изключен, тъй като операторът действа при условията на съществуващ пазар на социалните услуги. Фактът, че цените на социални услуги от този тип на свободния пазар са неприемливи/недостъпни за голяма част от нуждаещите се и че липсва частен интерес от предоставянето на този тип услуги, доказва необходимостта от намесата на държавата, но не изключва наличието на икономическа дейност.

Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик, сама определя кой и по какъв начин да предоставя социални услуги за населението, то тя се явява възложител на услугата и администратор на помощта, по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи, към доставчика на услугата (оператора).

Общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставянето на услугите – дневни центрове и центрове за грижа, и тези средства представляват компенсацията за УОИИ. С оглед на посоченото, за да осигури съответствие на компенсацията с правилата за държавните помощи общината възлага изпълнението на съответната услуга, в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, на доставчик на социални услуги (в т. ч. общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация). При всички случаи доставчикът на услугата (операторът), дори когато не е отделно юридическо лице, а част от общинската администрация се разглежда като предприятие за целите на държавните помощи за конкретната дейност и като получател на компенсация за предоставяне на услугите – дневни центрове и центрове за грижа.

За да осигури съответствие на проектните предложения с правилата по държавните помощи, в договорите за безвъзмездна финансова помощ УО на ОП РЧР залага изискване към бенефициентите, след създаване на условията за предоставяне на услуги на нуждаещите се лица (подготовка, обзавеждане и оборудване на помещения), да възлагат предоставянето на услугите в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ.

Всички активи, придобити със средства от безвъзмездната финансова помощ по проекта, остават собственост на общината (възложителя) в рамките на целият им икономически полезен живот. При възлагането на УОИИ общината предоставя активите за стопанисване и ползване на доставчика на услугата (оператора) за извършване само на конкретната УОИИ (дневни центрове и центрове за грижа) и само за времето на изпълнението на задължението за обществена услуга.

3. Процедура BG05M9OP001-6.002 “Патронажна грижа +”:

Тази процедура се осъществява по: Приоритетна ОС № 6: „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката”; Инвестиционен приоритет № 1: „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката”; Специфична цел 1: „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката”.

Целта на процедурата е да се осигури подкрепа чрез предоставяне на патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания чрез услуги в домашна среда, както и подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, в отговор на безпрецедентните предизвикателства, свързани с разпространението на COVID-19. Ще се осигури продължаване на подкрепата по осигуряване на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домове на лицата, които са най-застрашени от Корона вируса.

Предоставянето на допълнителна финансова подкрепа във връзка с мерките по превенция от заразяване с COVID-19 и предоставяне на патронажна услуга ще

осигури продължаваща подкрепа и в извънредната обстановка в отговор на актуалните нужди, свързани с превенция и ограничаване на коронавируса и потребностите на уязвимите групи.

По процедура BG05M9OP001-6.002 „Патронажна грижа +“, дейностите по патронажна грижа (дейности 1-4 по процедурата) се реализират съгласно Решението за УОИИ.

Конкретни бенефициенти по тази процедура са общините в Република България, съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014-2020 критерии за избор на операцията.

Съгласно чл. 63, ал. 4 от Закона за здравето, държавните и общинските органи създават необходимите условия за изпълнение на мерките, въведени от министъра на здравеопазването, при възникване на извънредна епидемична обстановка на територията на страната.

Една от основните дейности и отговорности на общината (изпълнявана чрез органите на местното самоуправление) е осигуряването на подходящи социални и здравни услуги за населението, както и неговата защита в ситуация на кризи, които са и приоритет на всеки краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план или програма.

Съгласно Закона за социалните услуги, част от функциите на кмета на общината са да управлява предоставянето на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет, отговаря за спазване на стандартите за качество на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет. Кметовете на общините имат задължението да анализират потребностите от социални услуги за хората от съответната община в съответствие с критериите, определени съгласно Закона за социалните услуги и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети.

Патронажната грижа като интегрирана услуга не попада в списъка на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, които се финансират със средства от държавния бюджет. Общините поддържат част от услугите като местна дейност, но капацитетът на тези местни дейности не може да задоволи потребностите на нуждаещите се лица от здравно-социални услуги в домашна среда. Освен от общините тази услуга не се предоставя на пазара или ако се предоставя, тя не е на очакваната от целевите групи достъпна цена и не отговаря на потребностите относно териториален обхват. Предвид целевата група, е идентифицирана голяма нужда от предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги по домовете (патронажна грижа). Пазарът, ако съществува такъв не може да предложи тези услуги на достъпни за целевата група цени, при запазване на възложеното качество на тези услуги. В други случаи в общините такива услуги не се предлагат, а необходимостта от тях е доказана, т.е. не съществува пазар и публичните органи решават да организират предоставянето на такива услуги по определени правила. Дейностите са насочени изцяло към възрастни хора с ограничения или в невъзможност за самообслужване, както и към хора с увреждания и техните семейства, хора, поставени под карантина, за които

има необходимост от почасови услуги, като по този начин се защитава обществения интерес и се отговаря на нуждите на населението.

През 2020 г. патронажната грижа за уязвими лица, вкл. поставени под карантина поради COVID-19, се оказва добре работещ механизъм за подкрепа в особено трудни условия за хората в риск от социално изключване. След обявяването на извънредно положение в страната бяха затворени публични услуги или достъп до тях бе силно ограничен.

Дейностите по патронажна грижа са разработени според изискванията на проекта за изменение на проекта на Регламент за ЕСФ+: по нарочно определената от ЕК отделна тематична цел „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“ и е в отговор на усилията на ЕС за справяне с най-неотложните предизвикателства, свързани с разпространението на коронавируса.

Чрез изпълнение на дейностите по патронажна грижа се подкрепят усилията на правителството за ограничаване на разпространението и справяне с последиците от COVID-19.

Безвъзмездната финансова помощ се предоставя на общините – конкретни бенефициенти, в качеството им на публични органи, отговорни за провеждане на социалната политика на местно ниво и осигуряване на основни услуги за населението на съответната територия.

Когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на потребностите на обществото, същите като цяло се класифицират като услуги от общ (обществен) интерес. В съобщението „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: социални услуги от общ интерес в Европейския съюз“ (СОМ(2006) 177), освен здравните услуги, са определени две основни групи социални УОИИ, като едната от тези групи услуги включва в обхвата си наред с останалите и „грижите за социалното включване на уязвимите групи“. Грижите и социалното приобщаване на уязвимите групи е посочено като социална услуга и в Решението на ЕК за УОИИ. В тази връзка, осигуряването на интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания, възрастни хора и лица поставени под карантина (патронажни грижи) се класифицира като УОИИ.

Съгласно разпоредбите на чл. 125, параграф 4 от Регламент 966/2012 и чл. 192, параграф 1 от Регламент 2018/1046 – „Безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера (т.нар. „принцип на забрана за извличане на печалба“). Ето защо за дейностите за патронажна грижа не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ и при определянето размера на компенсацията вземат предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга.

Безвъзмездната финансова помощ във връзка с предоставянето на УОИИ - „Патронажна грижа +“, представлява компенсация за обществена услуга за оператора на тази услуга (доставчика), която компенсация е съвместима с

вътрешния пазар и изключена от изискването за уведомяване, посочено в чл. 108, пар. 3 от Договора за функциониране на ЕС.

Предвид спецификата на патронажните грижи, в съответствие с Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от Договора за функциониране на ЕС, европейските правила налагат преценка за приложимостта на режима по държавната помощ на три нива: собственик (община), доставчик и краен ползвател.

На ниво ползвател на услугата, предвид че това са физически лица, които не извършват икономическа дейност, наличието на държавна помощ е изключено, тъй като такава може да съществува, само когато получателят е предприятие.

Собственик са общините, които са бенефициенти по процедура „Патронажна грижа +“. С подписването на административния договор УО на ОП РЧР предоставя на общината (конкретен бенефициент) безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проектно предложение за предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в техните домове – патронажна грижа.

Дейностите по реализиране на мерки за социално включване и интеграция на хора с увреждания, възрастни хора в невъзможност от самообслужване и други уязвими групи, вкл. лица поставени под карантина във връзка с COVID-19, лица от рисковите групи за заразяване с COVID-19, са неотделима част от правомощията на общините като местна власт и не могат да се отделят от упражняването на публична власт, тъй като са им възложени от държавата. С оглед на посоченото, може да се направи извода, че на ниво собственик безвъзмездната финансова помощ, предоставена от УО на ОП РЧР на общините, попада извън обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като представлява трансфер между бюджетите на органи на изпълнителната власт.

На ниво оператор (доставчик на услугата) икономическият характер на патронажната грижа не може да бъде изключен, тъй като операторът действа при условията на съществуващ пазар на социалните услуги. Фактът, че цените на тези социални услуги на свободния пазар са неприемливи/недостъпни за голяма част от нуждаещите се и че липсва частен интерес от предоставянето на този тип услуги, доказва необходимостта от намесата на държавата, но не изключва наличието на икономическа дейност.

Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик, сама определя кой и по какъв начин да предоставя социални услуги за населението, тя се явява възложител на услугата и администратор на помощта към доставчика на услугата (оператора). Общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставянето на услугата – патронажна грижа, и тези средства представляват компенсацията за УОИИ. С оглед на посоченото, за да осигури съответствие на компенсацията с правилата за държавните помощи, общината възлага услугата в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ. Предоставянето на услугата може да се възложи на общинско предприятие, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация. При всички случаи доставчикът на услугата (операторът), дори когато не е отделно юридическо лице, а част от общинската

администрация, се разглежда като предприятие за целите на държавните помощи за конкретната дейност и като получател на компенсация за предоставяне на услугите по патронажна грижа.

4. Процедура BG05M9OP001-2.103 "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4":

Тази процедура е насочена единствено към общините (конкретни бенефициенти), изпълняващи договори по процедура BG05M9OP001-2.040 "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2". Целта е удължаване предоставянето на патронажна грижа на лицата от целевите групи с допълнителен период от 6 месеца, с което ще се отговори на нуждите на населението от предоставяне на услуги в домашна среда за възрастни хора и лица с увреждания, като по този начин се защитава обществен интерес и се продължава процеса на грижа за хората с увреждания и възрастните хора, както и изграждането на алтернативна подкрепа в общността чрез предоставянето на качествени и достъпни услуги за дългосрочна грижа.

5)а) – Универсалната пощенска услуга (УПУ):

Характеристиките и обхватът на УПУ са регламентирани със ЗПУ.

УПУ е услуга, която се извършва постоянно в рамките на определено работно време с определено качество, на достъпни цени и възможност за ползването ѝ от всеки потребител на цялата територия на Република България.

УПУ включва следните видове пощенски услуги:

1. приемане, пренасяне и доставяне на следните видове вътрешни и международни пощенски пратки:

а) кореспондентски пратки - до 2 кг;

б) малки пакети - до 2 кг;

в) печатни произведения - до 5 кг;

д) пратки за незрящи и слабовиждащи лица - до 7 кг;

2. приемане, пренасяне и доставяне на вътрешни и международни пощенски колети - до 20 кг. Границата за тегло, когато се отнася за колети от други страни, може да бъде и по-висока;

3. допълнителни услуги "препоръка" и "обявена стойност".

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Услуги по третиране и обезвреждане на отпадъци, експлоатация и поддръжка на съоръжения за третиране на отпадъци, придобити по проект „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

По приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. са обявени следните процедури: BG16M1OP002-2.002 „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на

инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“; BG16M1OP002-2.004 „Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци“; BG16M1OP002-2.005 „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“; BG16M1OP002-2.006 „Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“ и BG16M1OP002-2.007 „Завършване на проект "Прилагане на децентрализиран модел за управление на био-отпадъците в един от регионите за управление на отпадъци в България, вкл. изграждане на необходимата техническа инфраструктура – система за разделно събиране и съоръжение за рециклиране на събраните био-отпадъци“, с бенефициенти общини на територията на Република България.

Общините и собственици на инсталациите за предварително третиране, компостиране и анаеробно третиране (в т.ч. и на услугите за разделно събиране на зелени и/или биоразградими битови отпадъци, финансирани от ОПОС 2014-2020 г., които са подкрепени чрез предоставянето на безвъзмездна финансова помощ от ЕФРР на ЕС) са включени в региони за управление на отпадъците, в които съгласно Националния план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. (НПУО) такива инсталации не са изградени. Общините са бенефициенти на безвъзмездната финансова помощ, защото те са отговорни за предварителното третиране и за компостирането на битовите отпадъци. Съгласно чл. 19 от Закона за управлението на отпадъците (ЗУО), в правомощията на кмета на общината е да организира управлението на отпадъците, образувани на нейна територия. Кметът на общината отговаря и за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. Той е органът, компетентен да взема решения по какъв начин да организира предварителното третиране и носи отговорност за управлението на битовите отпадъци, които се образуват на територията на общината. Подобни решения не могат да бъдат вземани от друг орган – те са изцяло в правомощията на органите на общините (общински съвети и кметове).

Задълженията на общините по ЗУО се изпълняват на регионален принцип. Разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ЗУО определя национални цели, които трябва да бъдат постигнати във всеки от регионите за управление на отпадъците. Съгласно §. 15 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗУО, целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, се прилагат, както следва: до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло; до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло и до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

За постигане на националните цели по чл. 31, ал. 1 от ЗУО, общините от всеки регион за управление на отпадъците (РУО) създават Регионално сдружение за управление на отпадъците (РСУО). Тези цели се разпределят между регионите за управление на отпадъците на базата на морфологичния състав на отпадъците, генерирани на територията на общините във всеки от регионите. Разпределението на задълженията за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО между отделните общини в самия регион за управление на отпадъците се извършва с решение на РСУО. Общините от всяко РСУО трябва да осигурят

изпълнението на регионалните цели съвместно, в определените за това срокове. За да се постигне този резултат, е необходимо в съответните региони за управление на отпадъците да има изградени съоръжения и инсталации, които да осигурят изпълнение на задълженията на общините за третиране на битовите отпадъци.

Съоръженията и инсталациите за третиране на битови отпадъци са част от регионална система за управление на отпадъците, която общините създават, в качеството им на собственици на битовите отпадъци, генерирани на тяхна територия и на членове на съответното РСУО. Собствеността им, съгласно чл. 23, ал. 3 от ЗУО, може да бъде: на общината, която е собственик на терена или има учредено право на строеж върху определения за изграждане терен; съсобственост на общините - членове на РСУО; съсобственост между финансиращия частен партньор и общината - собственик на терена, и/или общините - членове на РСУО или собственост на финансиращия частен партньор за съоръженията за подготовка преди оползотворяване или обезвреждане и оползотворяване на отпадъците. Общините са тези, които следва да вземат решение каква да бъде собствеността на инсталациите, поради което третирането на битовите отпадъци в инсталации - частна собственост е възможно единствено след вземане на такова решение от страна на всички общини в региона за управление на отпадъците. При вземането на подобно решение общините би следвало да съобразят както характеристиките на съответния регион, наличната инфраструктура и наличното пазарно предлагане, така и необходимостта от постигане на целите в областта на отпадъците за региона за управление на отпадъците. По програма ОПОС 2014-2020 се финансира единствено изграждането на инсталации, които ще са общинска собственост.

В НПУО се съдържа информация, че общините от РСУО, обхванати от процедурата, не разполагат с изградени или изграждащи се инсталации за биоразградими отпадъци и сортиращи инсталации за отделяне на рециклируеми компоненти от битови отпадъци (публична или частна собственост), което е показател, че за тези общини не е реализирано решение предварителното третиране и компостирането на битовите отпадъци да се извършва от частен оператор, ако такова е било взето. Като част от НПУО е извършен анализ на инфраструктурата за депониране, предварително третиране, оползотворяване на биоотпадъци и за производство на енергия от битови отпадъци, въз основа на актуална информация към началото на 2014 година. Той показва, че 26 РСУО не разполагат с въведени в експлоатация инсталации за биоразградими отпадъци и сортиращи инсталации за отделяне на рециклируеми компоненти от битови отпадъци и че няма такива инсталации на различен етап на подготовка и изграждане.

Съгласно НПУО, депонирането като метод за обезвреждане на отпадъците все още е с най-голям относителен дял в третирането на битовите отпадъци. В плана е посочено, че през последните години се наблюдава подобрене по показателя „компостирани битови отпадъци на жител“, но голямото изоставане спрямо средноевропейските показатели все още не е преодоляно като причините се коренят в недостатъчния брой съоръжения за оползотворяване, в т.ч. рециклиране на биоразградимите битови отпадъци. Същевременно, депонирането на битовите отпадъци, без същите да бъдат предварително третирани, е в нарушение на чл. 38 от Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията

за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Съгласно ЗУО, на лицата, които приемат за депониране отпадъци, които не са предварително третираны, се налага имуществена санкция. Санкция под формата на глоба се налага и на кметовете на общини, които не упражняват контрол върху управлението на отпадъците или не предприемат необходимите действия за изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране по чл. 31, ал. 1 от ЗУО в съответствие с решението на Общото събрание на РСУО. При липса на необходимите инсталации, общините, които имат законови задължения във връзка с третирането на битовите отпадъци, чието неизпълнение е скрепено със санкции, не биха имали друга възможност да ги изпълнят, освен сами да организират тази дейност като изграждат инсталации – общинска собственост.

Посочената информация в своята цялост указва липса на интерес от страна на частни финансиращи партньори по смисъла на ЗУО за изграждането на инсталации за предварително третиране и компостиране, с които да бъдат постигнати целите в областта на управлението на отпадъците. Информацията ще бъде проверена на етапа на оценка на проектните предложения, на който от кандидатстващите по процедурата общини се изисква да представят данни за всички изградени и в процес на изграждане инсталации за предварително третиране и компостиране в съответния РСУО, анализ на необходимостта от допълнителна инфраструктура в региона за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, вкл. анализ на това кой подход е по-ефективен – обща за целия регион или за част от региона инфраструктура за третиране на битовите отпадъци, или поотделно за всяка община от РСУО, както и обосновка, от която да е видно, че поради липсващото/недостатъчното предлагане на услуги по третиране на съответните отпадъци в конкретния регион задължените по закон лица са принудени сами да изградят необходимата инфраструктура за предварителното третиране/компостирането на своите битови отпадъци (описана по-долу).

Съгласно Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от Договора за функционирането на ЕС, инфраструктурните проекти често включват няколко категории участници. В Известието се прави разграничение между предприемача и/или първия собственик на инфраструктура, операторите (т.е. предприятията, които използват пряко инфраструктура за предоставяне на услуги на крайните ползватели, включително предприятия, които придобиват инфраструктура от предприемача/собственика, за да я експлоатират икономически, или които получават концесия за използването и експлоатацията на инфраструктурата), и крайните ползватели на инфраструктурата. В този смисъл, условно могат да бъдат разграничени следните участници:

- общините, които получават безвъзмездна финансова помощ от Управляващия орган на програмата;
- изпълнителите, на които общините ще възложат по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) подготовка, съответно изграждането на инсталациите за предварително третиране и компостиране на битови отпадъци.

В рамките на процедурата не е допустимо общините – бенефициенти да изграждат самостоятелно – чрез общински предприятия, тези обекти.

- операторите, на които ще бъде възложена експлоатацията на изградените инсталации;

- ползвателите на услугата по предварително третиране и компостиране на битовите отпадъци на територията на съответните общини.

В тази част от Насоките за кандидатстване е направено разграничение за целите на приложимостта на правилата за държавни помощи, между отделни участници и отношенията между тях.

I. Отношения между управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. и общините, получатели на безвъзмездна финансова помощ по процедурата:

Кметовете на общини са длъжни да организират разделното събиране и компостиране на биоразградимите и зелени отпадъци на тяхна територия и да осигурят предварително третиране на смесените битови отпадъци преди тяхното депониране. Тези задължения произтичат от европейското и национално законодателство в областта на отпадъците и именно тяхното изпълнение има за цел да подпомогне настоящата процедура.

Изграждането на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци е насочено към повишаване на стандартите при управление на отпадъци и към осигуряване на здравословна среда и добро екологично състояние на почвите, водите и въздуха. В Становище на Комитета на регионите относно „управление на биологични отпадъци в Европейския съюз“ (2009/С 211/07) се посочва, че „генерирането на отпадъци и управлението им представляват проблем за околната среда и състоянието на здравето в Европейския съюз, както и в световен мащаб, и че този проблем засяга пряко местните и регионални власти в общата им роля, свързана с взимащи решения и организатори. Освен това установява, че всички участници в процеса на управление на отпадъци носят отговорност за осигуряването на високо ниво на защита на околната среда и човешкото здраве.“. Следователно, постигането на резултатите по процедурата би било от полза за гражданите и за обществото като цяло.

Кметът на общината е орган на изпълнителната власт. В този смисъл, предоставянето на средства по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България към общинските бюджети представлява трансфер между бюджетите на органи на изпълнителната власт. В отношенията между управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. и общините, предоставянето на БФП не представлява държавна помощ. Допълнителни аргументи са изложени по-долу:

В рамките на процедурите за БФП не е налице конкуренция за получаване на тази помощ между отделните общини. С изпълнението на проектите по процедурите ще се подпомогне както постигането на националните цели, заложи в ЗУО, така и на регионалните цели, които се определят в подзаконовата нормативна уредба по чл. 43, ал. 5 от ЗУО. Тези цели следва да бъдат постигнати от общините

в съответния регион за управление на отпадъците съвместно, а не в конкуренция помежду им.

БФП от ОПОС 2014-2020 г. се предоставя само за изпълнение на допустимите за финансиране дейности по процедурите, така както са определени в Насоките за кандидатстване по тях. Общините, получатели на тези средства, няма да могат да ги използват за финансиране на друга (включително стопанска) дейност, извършвана от съответната община.

На етапа на получаване на БФП не са определени предприятията, които ще осъществяват експлоатацията на инсталациите за предварително третиране, компостиране на битовите отпадъци и анаеробно третиране (в т.ч. и на услугите за разделно събиране на зелени и/или биоразградими битови отпадъци), поради което и липсват предпоставки за идентифициране на икономически субект, който да може да бъде поставен в по-благоприятно положение на пазара.

II. Отношения между общините, получатели на безвъзмездна финансова помощ по процедурите и изпълнителите на обществени поръчки за подготовка и изграждане на инсталациите за предварително третиране и компостиране на битови отпадъци:

Инсталациите, финансирани по процедурата, ще се проектират и изграждат от изпълнители, определени по реда на ЗОП, чрез провеждането на открити, прозрачни, достатъчно добре разгласени, недискриминационни и безусловни процедури, по отношение на които Управляващият орган на ОПОС 2014-2020 г. осъществява последващ контрол за законосъобразност. В този смисъл, на ниво изпълнители подпомагането също не може да създаде риск за конкуренцията на пазара, тъй като не води до създаване на предимство за определен изпълнител по смисъла на чл. 107, пар. 1 от Договора за функциониране на ЕС.

III. Отношения между общините – собственици на бъдещите инсталации и операторите, на които общините възлага тяхната експлоатация:

Целите и изискванията на процедурите предполагат изграждането на инсталациите да бъде възложено от общините - бенефициенти по процедурата, които имат свобода да изберат как изградените инсталации да бъдат експлоатирани впоследствие, при спазване на приложимото законодателство. По процедурите се предвижда финансиране с публични средства на подготовката и изграждането на компостиращи инсталации и инсталации за предварително третиране на битови отпадъци. Финансиране на експлоатацията на така изградените инсталации не се предвижда. В същото време обаче от гледна точка на приложимост на правилата за държавни помощи трябва да се обследва както етапа на подготовка и изграждане на инсталациите за предварително третиране и компостиране, така и етапа на тяхната експлоатация, тъй като изграждането на инсталациите няма самостоятелно значение, ако и докато същите не започнат да бъдат експлоатирани. БФП, предоставяна по процедурите, и изграждането на инсталации с така предоставените средства, сами по себе си не създават риск за конкуренцията на пазара. Като се има предвид обаче, че лицето, което ще оперира инсталацията, ще получи компенсация за предоставяната услуга, която включва освен възнаграждение за извършваната дейност, също така и остойностеното право на ползване на инсталацията,

оценката на публичното подпомагане от гледна точка на правилата за държавните помощи трябва да обхване и етапа на експлоатация на инсталациите.

Общините в качеството им на администратори на помощ при възлагане на услугите по предварително третиране и компостиране са длъжни да осигурят пълно съответствие с приложимия режим за държавните помощи, включително изпълнение на задължението за уведомяване на Министерство на финансите и Европейската комисия, в случай че е релевантно.

За да бъде допустимо финансирането по процедурата и съобразено с правилата за възлагане на УОИИ, общините поемат задължението за възлагане на УОИИ и съответно предоставяне на компенсация за услугата. Допустими за финансиране са само проектни предложения, в които ясно е аргументирано, че в рамките на съответния РУО на свободния пазар липсва предлагане на услуги по компостиране, съответно по предварително третиране на битовите отпадъци или дори и да има известно предлагане, то от гледна точка на параметри и условия е незадоволително за постигане на поставените от общините цели. В случай че се позоват на възлагане на УОИИ, в процеса на кандидатстване по процедурата общините са длъжни да представят детайлна обосновка, от която да е видно, че поради липсващото/недостатъчното предлагане на услуги по третиране на съответните отпадъци в конкретния регион, задължените по закон лица са принудени само да организират предварителното третиране/компостирането на своите битови отпадъци. В този смисъл, по процедурата не се финансират проекти, в рамките на които се предвижда изграждане на инсталации, които биха срещнали пряка конкуренция от страна на съществуващи инсталации, предлагащи същата услуга. Обосновката на кандидатстващите общини съдържа детайлна аргументация относно характеристиките на необходимите услуги по компостиране и предварително третиране, условията за тяхното предоставяне, целева група, нуждата от предоставяне на услугите, спецификите на съществуващото предлагане (вкл. всички планирани за изграждане и изградени инсталации за компостиране и за предварително третиране в съответния регион, вид технологии, мощности, вид и източник на обработваните отпадъци и т.н.). Всяка една от кандидатстващите общини декларира верността на описаните в обосновката обстоятелства и липсата на пазарно предлагане на услуга със сходни параметри и условия. Декларацията се попълва по образец, приложение към Насоките за кандидатстване, и заедно с обосновката е изискуем документ при кандидатстването. Наличието на двата документа, съответстващи на Насоките за кандидатстване, е обект на оценка в рамките на критерий „Кандидатът е представил всички документи, които се изискват за целите на кандидатстването“.

За целите на обосновката е важно да бъде очертана територията, която представлява географския пазар на предоставяне на услугите по компостиране и предварително третиране на битови отпадъци. Съгласно правилата на конкурентното право, съответният географски пазар най-общо обхваща територията, на която се предлагат взаимозаменяеми стоки/услуги и в която конкурентните условия са еднакви и се различават от тези в съседните райони. На територията на Република България по отношение на управлението на отпадъците е възприет регионален подход. В съответствие с чл. 49, ал. 9 от ЗУО в НПУО 2014-2020 се определят региони за управление на отпадъците, включващи

общините, които ползват общо регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци. В тази връзка кандидатстващите общини следва да вземат предвид и спецификите за тяхната територия и територията на РСУО. Изискване по процедурата е общините да представят решение на общото събрание на съответното РСУО за определяне на съответните съоръжения за третиране на отпадъци и за разпределение на задълженията на всички общини в РСУО за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУО, което: (1) доказва необходимостта от допълнителната инфраструктура в региона за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и (2) е взето въз основа на анализ на това кой подход е по-ефективен – общ за целия регион или за част от региона, или поотделно за всяка община от РСУО.

При определянето на обхвата на УОИИ се има предвид и следното:

По правило, по тази процедура общините от всяко допустимо РСУО съвместно могат да подадат само едно проектно предложение. Допустимо е в рамките на едно проектно предложение да бъдат изградени повече от една компостиращи инсталации, които ще обслужват различни общини в региона, и само една инсталация за предварително третиране. УОИИ в този смисъл може да бъде възложена за всяка отделна инсталация, попадаща в обхвата на проектно предложение или общо за всички инсталации.

Предварителното третиране на отпадъците може да бъде осъществено чрез различни методи - физични/механични, химични, биологични и термични. По тази причина е възможно да бъдат използвани множество и различни процеси, водещи до предварително третиране, а оттам и множество и различни видове инсталации, съоръжения и техника. В тази връзка, УОИИ ще следва да бъде възложена по отношение на цялостната инсталация за предварително третиране, а не поотделно – за услугите, предоставяни от всяка отделна инсталация, част от предварителното третиране (инсталация за сортиране (сепариране), за инсталациите за стабилизиране на биологичната фракция на отпадъка и т.н.), доколкото съответният процес, обхванат от отделната инсталация, не може да се извършва и възлага на оператор самостоятелно.

Съобразно обхвата на проектите предложения и ситуацията в дадения регион, събирането и транспортирането на битовите отпадъци за целите на компостирането може да бъде възложено като част от УОИИ за компостиране.

Компенсацията не трябва да надвишава това, което е необходимо за покриване изцяло или частично на разходите, възникнали при изпълнението на задълженията, свързани с предоставянето на обществената услуга, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба.

В заключение, общините - бенефициенти по процедурата, осигуряват спазване на изискванията за предоставяне на компенсация за извършване на УОИИ при

възлагането на услугата по компостиране и предварително третиране на битовите отпадъците на тяхна територия и в рамките на съответния РУО.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Съгласно чл. 51, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), пенсиите и добавките към тях се изплащат от пощенските станции по постоянния или настоящия адрес на пенсионерите по ред, определен в наредбата. Пенсията може да бъде изплащана в дома на пенсионера по постоянния или настоящия адрес, ако получава пенсия за трайно намалена работоспособност или има навършена 68-годишна възраст (чл. 62, ал. 1 НПОС).

Услугата по изплащане на пенсиите чрез пощенските станции е определена в националното законодателство като УОИИ. Чрез изплащането на пенсии в пощенските станции и осигуряването на възможност за получаване на пенсии по домовете държавата полага грижа за защита на най-уязвимата социална група на обществото – пенсионерите.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Услугата по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България е определена в националното законодателство като УОИИ. Услугата трябва да отговаря на определени изисквания, посочени в акта на възлагане, като навременно доставяне, честота на доставката, в т.ч. ранно доставяне, в съботно/неделни дни – 360 дни в годината и др.

Чрез извършването на тази услуга се осигурява разпространение на периодичните печатни издания на територията на цялата страна и равнопоставен достъп на всички граждани и по-специално на възрастните и трудноподвижни читатели. По този начин държавата полага грижа за защита и на най-уязвимите социални групи на обществото.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Формулираната УОИИ се предоставя по реда на чл. 2, пар. 1, буква а) от Решението за УОИИ и е за опазване от вредното въздействие на водите. Извършва се от „Напоителни системи“ ЕАД, което е търговско дружество със 100 % държавно участие в системата на Министерство на земеделието (МЗ), на основание на сключен договор (Договор) между МЗ и „Напоителни системи“ ЕАД.

Дейностите по защита от вредното въздействие на водите се определят в Договора и обхващат:

- Обход и наблюдение за установяване на техническото и експлоатационното състояние на Дунавски и предпазни диги, корекции на реки и дерета,

отводнителни полета и системи и съоръжения по тях и на ретензионните язовири;

- Поддържане на проводимостта на корекции на реки и дерета, включващо почистването им от строителни, битови отпадъци и наносни отложения, премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета;
- Измервания и поддържане на проектните параметри на Дунавски и предпазни диги, корекции на реки и дерета, почистване на трева, храстовидна и дървесна растителност, възстановяване на нарушени профили;
- Поддържане и текущ ремонт на откритата и закритата отводнителна мрежа и съоръжения на отводнителни полета и системи;
- Експлоатация и поддържане техническата изправност на отводнителните помпени станции и съоръжения към тях;
- Отстраняване на установени повреди, нарушаващи конструктивната и технологичната сигурност на ретензионните язовири;
- Извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи на съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите при възникнали аварии, създаващи заплахата за персонала и населението, инженерна инфраструктура и населени места.

5)ж) – за ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

В съответствие със сключен договор № РД 50-58/04.10.2019 г. между МЗ и ДП „Кабиюк“ и утвърдена със Заповед на министъра на земеделието № РД 09-983/22.10.2019 г. Методика за определяне на размера на несправедливата финансова тежест, понесена от ДП „Кабиюк“. На дружеството е възложено задължение за извършване на обществена услуга за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство, като получава компенсация от държавния бюджет чрез бюджета на МЗ. Породи по видове: „Коневъдство“ – източнобългарска, плевенска и арабска шагия; „Овцевъдство“ – кавказка, асканийска, медночервена шуменска овца и каракачанска; „Говедовъдство“ – сиво искърско говедо.

Обяснение на (типичните) **форми на възлагане**. Ако за даден сектор се използват стандартизирани образци за възлагане, моля да ги приложите.

1) – Болници:

Договор за извършване на медицински дейности на основание чл. 106, ал. 1 и ал. 2 от Закона за лечебните заведения, който се сключва между съответната община и лечебното заведение.

2)г) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Услугата по социално жилищно настаняване се възлага от страна на общината в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, като задължението за възлагане важи за целия икономически полезен живот на финансираните по ОПРР активи. Възлагането на услугата се осъществява чрез акт за възлагане, който може да бъде под формата на законодателен или регулаторен инструмент или договор (документ с правно обвързваща сила съгласно националното законодателство, който дава правното основание за финансирането на конкретната услуга и за определянето ѝ като УОИИ). Услугата може да бъде възложена и чрез няколко акта, които в своята съвкупност следва да съдържат всички необходими реквизити съгласно чл. 4 от Решението за УОИИ. За да се определи видът на документа или документите, които представляват „акт на възлагане“, следва да се уточни кой орган в общината има право да „възложи“ изпълнението на услугата и съответно се явява „възложител“, както и кой е „изпълнител“ на услугата. Наличието на възложител и изпълнител, без значение от правния им статут, е необходимо условие за осигуряването на съответствие с правилата за УОИИ. Под „възложител“ или „възлагащ орган“ се има предвид компетентният орган, който чрез конкретен акт може да възложи на общинско звено (под формата на общинско предприятие или друго общинско звено) или на кмета на общината да оперира със социалните жилища, може да определи реда и условията за това и може да осъществява контрол върху спазването на приетите от него правила. Този орган е Общинският съвет.

Компетентността на Общинския съвет, съгласно приложимото национално законодателство, обхваща определянето на жилищната нужда и настаняването в общински жилища по силата на нормативно регламентирана административна процедура, която се установява от него в наредба, съобразно законовата делегация от чл. 45а от ЗОС. Това е и органът, който следва да вземе решение за това кои точно общински жилища следва да служат за целите на жилищно настаняване като УОИИ, като форма на разпореждане и/или управление с общинската собственост – чл. 21, ал.1, т.8 от ЗМСМА. С оглед на посоченото, Общинският съвет е компетентният орган, който по силата на нарочен акт (решение на Общинския съвет) може да определи по какъв ред и чрез кои звена общината ще оперира със социалните жилища и ще осъществява контрол върху спазването на приетите от този орган нормативни и др. правила (във връзка с приетата за тази цел наредба). Общинският съвет е органът, който ще възложи изпълнението на УОИИ и ще контролира предоставянето на услугата съвместно с кмета на общината. В компетенциите на Общинския съвет попада и определянето на наемната цена на общинските жилища. Общинският съвет може да реши финансираните по ОПРР социални жилища да се ползват от настанените в тях представители на уязвими групи без заплащане на наем. Предвид статуса на ползвателите на социалните жилища и невъзможността да си осигурят адекватни жилищни условия при пазарни цени, когато реши, че

жилищата ще се ползват срещу заплащане на наем, Общинският съвет трябва да определи размера на наема, така че да не превишава разходите за поддръжка и осигуряване функционирането на сградите и прилежащите им пространства. На етапа на кандидатстване за БФП изпълнението на това условие се доказва с финансов анализ.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

1. Процедура BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2” и процедура BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4”:

Компетентността на Общинския съвет, съгласно приложимото национално законодателство, обхваща определянето на видовете социални услуги на територията на съответната община, както и план за развитие на социалните услуги на общинско равнище. Това е и органът, който следва да вземе решение за това кои точно общински услуги следва да бъдат определени като УОИИ. С оглед на посоченото, Общинският съвет е компетентният орган, който по силата на нарочен акт (решение на Общинския съвет) може да определи по какъв ред и чрез кои звена общината или чрез външен доставчик ще предоставя патронажните грижи и ще осъществява контрола върху спазването на приетите от този орган нормативни и др. правила (във връзка с приетата за тази цел наредба). Общинският съвет е органът, който възлага изпълнението на УОИИ и контролира предоставянето на услугата съвместно с кмета на общината. В компетенциите на Общинския съвет попада и определянето на такса за потребителите на патронажните грижи. Общинският съвет може да реши финансираните по ОП РЧР услуги по патронажна грижа да се ползват от потребителите без заплащане на такса. Когато реши, че патронажните грижи ще се ползват срещу заплащането на такса, Общинският съвет трябва да определи размера на таксата, така че да не превишава разходите за предоставянето на патронажната грижа. Условието за размера на таксата следва да бъде изпълнено през целия период на предоставяне на патронажните грижи. По силата на чл. 44, ал. 1, т. 1. и 2 от ЗМСМА, кметът ръководи цялата изпълнителна дейност на общината, насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи. Чл. 44, ал. 1, т. 5 от ЗМСМА установява и правомощие на кмета на общината да организира изпълнението на общинския бюджет, а т. 7 вменява задължението на кмета да организира изпълнението и на актовете на Общинския съвет. В чл. 22, ал. 5 от ЗМСМА е разписано правомощието на кмета на общината да издава наказателни постановления при нарушаване на наредбите на Общинския съвет. Видно от гореописаното, предоставянето на услугата „патронажна грижа за възрастни и лица с увреждания“ се възлага от Общинския съвет чрез Кмета на общината.

За да осигури съответствие на проектните предложения с правилата по държавните помощи, в договорите за БФП УО на ОП РЧР залага изискване към бенефициентите и партньорите (общини) след създаване на нужните условия за предоставяне на патронажна грижа на нуждаещите се лица (например, при необходимост ремонт и обзавеждане на помещения или закупуване на автомобил)

да възлагат предоставянето на услугите в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ.

Възлагането на УОИИ от общините се извършва с акт за възлагане, който съдържа задължителните реквизити по чл. 4 от Решението за УОИИ. Разработването на акта за възлагане в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ е ангажимент на общините, които те поемат със сключването на договора за предоставяне на БФП. С цел да улесни общините бенефициенти и партньори, УО на ОП РЧР разработи указания (Приложение № 1.1 – файл: „Annex 1.1 - Guidelines - OPHRD.pdf“) за съдържанието на актовете и примерен акт за възлагане (Приложение № 1.2 – файл: „Annex 1.2 - - Entrustment - template - OP HRD.docx“) в съответствие с Решението за УОИИ.

Когато бенефициентът и/или партньорът възложат изпълнението на мобилната интегрирана социално-здравна услуга (патронажна грижа за възрастни и хора с увреждания) на доставчик на социални услуги (в това число общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация) или на лечебни и здравни заведения, бенефициентът/партньорът придобиват качеството на възложител на УОИИ по смисъла на Решението за УОИИ. Всяка една от общините (бенефициент или партньор) самостоятелно възлага изпълнението на мобилната интегрирана социално-здравна услуга (патронажна грижа за възрастни и хора с увреждания) на своята територия по реда на Решението за УОИИ. Доставчикът, на когото е вменено задължението да предоставя услугата, следва да бъде избран прозрачно и публично.

Предоставянето на УОИИ се възлага с акт на възлагане, в който задължително се включват:

- съдържанието и продължителността на задълженията за обществена услуга;
- предприятието и където е приложимо – съответната територия;
- същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган;
- описание на компенсационния механизъм и параметрите за изчисляване, контролиране и преглед на компенсацията;
- мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации;

и

- позоваване на Решението на ЕК за УОИИ.

В случай че доставчикът-изпълнител, възложи част от дейностите (например: доставка на канцеларски материали), следва да се спазват правилата на ЗОП/ПМС № 160/2016 г.

2. Процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” и процедура BG05M9OP001-6.002 “Патронажна грижа +”:

Възлагането на УОИИ от общините се извършва с акт за възлагане, който съдържа задължителните реквизити по чл. 4 от Решението за УОИИ. Разработването на акта за възлагане в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ е ангажимент на общините, които те поемат със сключването на договора за предоставяне на БФП.

Общините следва да предприемат на местно ниво мерки за определяне на услугите за подкрепа в общността: резидентните услуги - дневни центрове и центрове за грижа; услугите по предоставяне на патронажна грижа, като услуги, които са част от политиката по социално включване на общината.

Това може да стане чрез приемане на съответните наредби, друг вид актове/документи от общинските съвети или да се приложат друг вид механизми, основани на опита, който има съответната община, които да регламентират начина на предоставяне на услугата и съответните изисквания. В наредбата следва да се разпишат конкретните за общината условия при възлагането на услугата съобразно изискванията на Решението за УОИИ, които да се зложат като задължение за кмета на общината за спазването им и извършването на контрол.

В съответствие с чл. 5, пар. 9 от Решението за УОИИ, доставчиците на услугата (операторите) трябва да водят отделна счетоводна аналитична отчетност за приходите, разходите, активите и пасивите за дейностите, представляващи УОИИ, и за другите извършвани от тях дейности.

Предоставянето на УОИИ се възлага с акт на възлагане, в който задължително се включват:

- съдържанието и продължителността на задълженията за обществена услуга;
- предприятието и където е приложимо – съответната територия;
- същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган;
- описание на компенсационния механизъм и параметрите за изчисляване, контролиране и преглед на компенсацията;
- мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации;

и

- позоваване на Решението на ЕК за УОИИ.

В случай че доставчикът-изпълнител, възложи част от дейностите (например: доставка на канцеларски материали), следва да се спазват правилата на ЗОП/ПМС № 160/2016 г.

5)а) – Универсална пощенска услуга (УПУ):

Задължението за извършване на УПУ се възлага със ЗПУ и индивидуална лицензия, издадена от националния регулаторен орган – Комисията за регулиране на съобщенията (КРС).

Задължението за извършване на УПУ включва:

- извършване на УПУ на територията на цялата страна, така че да осигури възможност за ползването ѝ от всеки потребител, независимо от географското му местоположение;
- осигуряване на УПУ в точките за достъп до пощенската мрежа на задължения оператор през всички работни дни, най-малко 5 дни в седмицата, като се предвижда най-малко едно събиране на пощенски пратки през всеки работен ден и една доставка до получателите, освен в населени места и селищни образувания, намиращи се в труднодостъпни райони;
- извършване на УПУ с качество, отговарящо на приетите от регулатора нормативи.
- предоставяне на УПУ по видове услуги на достъпни цени, еднакви на територията на цялата страна, образувани при спазване на изискванията на Наредбата за определяне на правила за образуване и прилагане на цената на УПУ и Методиката за определяне достъпността на цената на УПУ, приети от Министерския съвет;
- извършване на УПУ безплатно в определените от ЗПУ случаи.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Възлагането е на специално създадено за целта общинско предприятие по реда на ЗОС и възлагането е направено с Решение № 223/16.05.2013 г. на Столичен общински съвет.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

Съобразно избраната от общините – бенефициенти, по процедурите по ОПОС форма на последваща експлоатация на финансираните инсталации, следва да бъде извършено възлагането на УОИИ, да бъдат определени точно нейните параметри, параметрите на компенсацията и механизмът за избягване на свръхкомпенсация за предоставяната УОИИ.

На бенефициентите е предоставена възможност за избор на няколко допустими хипотези на възлагане на УОИИ, а именно: чрез прилагане на критериите от решението Altmark; чрез прилагане на Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес; чрез прилагане на Решението за УОИИ и чрез прилагане на Рамката на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (2011 г.) (2012/С 8/03).

По информация, предоставена от общините - бенефициенти, същите възлагат експлоатацията на инсталациите по Решението за УОИИ.

От гледна точка на правилата за държавните помощи са допустими и възможни различни варианти за сътрудничество между участващите общини и възлагане на

дейности по експлоатация на изградените инсталации. Изборът на един или друг вариант зависи от преценката на бенефициентите и особеностите на пазара в съответния регион.

За целите на експлоатацията на инсталациите и предоставяне на услугите по компостиране и предварително третиране най-подходящите форми на сътрудничество между общините са: (1) договорът за съвместна дейност, в който случай експлоатацията на инсталациите следва да бъде възложена от изпълнявалите проекта общини на трето лице по пътя на съвместно възлагане по реда на ЗОП (чл. 8 от ЗОП) и (2) учредяването на дружество с общинско участие, на което изпълнявалите проекта общини да възложат експлоатацията на инсталациите по реда на чл. 14, ал. 1, т. 7 от ЗОП. Когато в дадена инсталация се третират отпадъците само на една община, тя може да вземе решение да възложи на общинско предприятие да предоставя услугите по компостиране под формата на УОИИ.

Съобразно избраната от общините форма на последваща експлоатация на финансираните инсталации, в съответната документация и договор за обществена поръчка, в учредителните документи на дружеството с общинско участие или в решението на общинския съвет, с което се създава общинско предприятие, следва да бъде извършено възлагането на УОИИ, да бъдат определени точно нейните параметри, параметрите на компенсацията и механизмът за избягване на свръхкомпенсация за предоставяната УОИИ. Същевременно, съобразно избраната от общините форма за последваща експлоатация на финансираните инсталации (чрез общинско дружество/предприятие или оператор, избран по реда на ЗОП), е необходимо общините да гарантират, че ще бъде спазен избраният режим на държавни помощи и съответно актът за възлагане ще е в пълно съответствие с правилата на избрания режим. Правата за ползване на предоставената за експлоатация инсталация се остойностяват и са част от компенсацията за възложената УОИИ. При възлагане на експлоатацията на инсталациите параметрите за изчисляване на компенсацията трябва да бъдат установени по обективен и прозрачен начин. В случай че УОИИ се възлага в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, методът за изчисляване на компенсацията трябва да бъде включен в информацията, предоставена на всички предприятия, желаещи да участват в процедурата.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Извършването на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции е възложено с акт на Министерския съвет на „Български пощи“ ЕАД – пощенският оператор с най-силно развита собствена клонова мрежа от пощенски станции на територията на цялата страна, включително в слабо населените и трудно достъпните места (чл. 92б, ал 1 от НПОС).

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Извършването на УОИИ по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България е възложено с акт на Министерския съвет на „Български пощи“ ЕАД.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Дейността по защита от вредното въздействие на водите се осъществява въз основа на Договор за извършване на обществена услуга, сключен между „Напоителни системи“ ЕАД и МЗ на основание §4а, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за водите, при спазване разпоредбите на Решението за УОИИ. Средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите се предоставят на "Напоителни системи" ЕАД.

Несправедлива финансова тежест при извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите има, когато изпълнението на дейностите по Договора води до нетни разходи за дружеството.

5)ж) – за ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

Формата на възлагане е сключен Договор № РД 50-58/04.10.2019 г. между ДП „Кабиюк“ и МЗ.

Средна продължителност на възлагането (в години) и дял на възлаганията с продължителност над 10 години (в %) за всеки сектор. Посочете в кои сектори УОИИ са възложени за срок над 10 години и обяснете как е обоснована тази продължителност.

1) – Болници:

Възлагат се за едногодишен срок.

2)з) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Докладваната от общините средна продължителност на възлагането е до 10 години.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

1. Процедура BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2” и процедура BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4”:

Предоставянето на интегрираните здравно-социални услуги по двете процедури е за период от 12 месеца.

Във връзка с изискването изпълнението на дейностите по процедурите да приключи до 31.12.2023 г., срокът за възлагане на УОИИ няма да надхвърли период от 10 г.

2.Процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги и процедура BG05M9OP001-6.002 “Патронажна грижа +”:

Във връзка с изискването изпълнението на дейностите по тези две процедури да приключи до 30.06.2023 г., срокът за възлагане на УОИИ няма да надхвърли период от 10 години.

5)а) – Универсална пощенска услуга:

Съгласно § 70 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗПУ, в сила от 30.12.2010 г., пощенският оператор, на когото със закона се възлага задължение за извършване на УПУ, е търговското дружество „Български пощи” ЕАД, за срок от 15 години, считано от 30.12.2010 г. В сектора на пощенските услуги делът на възлагането с продължителност над 10 години е 100 %.

КРС на всеки 5 години от възлагане на задължението за извършване на УПУ изготвя доклад относно изпълнението му с оглед неговото продължаване, промяна или отменяне. Органът, който съгласно Конституцията на Република България може да промени или отмени това задължение, е Народното събрание чрез изменение на ЗПУ.

Възложеното задължение за извършване на УПУ за срок от 15 години, считано от 30.12.2010 г. не е в противоречие с чл. 2, т. 2 от Решението за УОИИ. Този срок е определен въз основа на вложените значителни инвестиции, които трябва да бъдат амортизирани за по-дълъг период от време, за организиране и поддържане на пощенската мрежа на оператора със задължение за извършване на УПУ, изградена на територията на цялата страна, включително в труднодостъпните и слабо населени райони.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Срокът на възлагане е 15 години, защото средната продължителност на използване на съоръжения от този тип е 15 години и съгласно проекта обновяване на съоръженията се предвижда след 15 години експлоатация.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

Няма възлагания с продължителност над 10 години.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Задължението за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции е за срок от 10 години, считано от 1 юли 2016 г.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Задължението за извършване на УОИИ по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България е за срок от 10 години, считано от 1 март 2020 г.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Договорът за извършване на обществената услуга е за определен срок - 5 години и влиза в сила от подписването му, в рамките на ограниченията по чл. 2, пар. 2 от Решението за УОИИ, като обхваща 2020 и 2021 г.

5)ж) – за ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

Срокът на възлагане на дейностите е 3 години, като сключеният договор е за периода от 01.01.2019 г. – 31.12.2021 г.

Обяснение на това дали (обикновено) на предприятията се предоставят изключителни или специални права.

1) – Болници:

Не се предоставят изключителни или специални права. Предоставените права са само за конкретни медицински дейности, посочени в приложението - неразделна част от договора за извършване на определени видове медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

2)з) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Клаузи с описание на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието, задължително следва да фигурират в договора за обществена услуга, когато услугата се възлага на външно за общината лице. Пример за такова право е правото на предприятието да получава приходите от наем на жилищата.

За община Благоевград: Възлагането на УОИИ е направено чрез изготвяне на Акт за възлагане за предоставяне на помощ за осъществяване на УОИИ и приемане на вътрешни правила за предоставяне на услуга по социално жилищно настаняване, в които са определени ясно задълженията за обществената услуга, параметрите и механизмите за изчисляване на компенсацията, методите за контрол и избягване на свръхкомпенсация.

За община Ловеч: Възлагането е осъществено с Акт за възлагане (Заповед) № 3 – 1377/10.09.2020 г.

За община Русе: Предоставянето на услугата „Социални жилища“ се предоставя чрез звено „Социални жилища“ към общинско предприятие „Обществена трапезария и социални жилища“.

За община Стара Загора: Общината изпълнява услугата чрез дирекция „Общинска собственост и стопанска политика“ и отдел „Здравеопазване и социални дейности“.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

Всички изключителни или специални права (ако са приложими), предоставени на предприятието от предоставящия орган, са изложени в индивидуалните актовете на възлагане на съответните общини.

5)а) – Универсална пощенска услуга:

За извършването на УПУ на задължения пощенски оператор не се предоставят изключителни или специални права.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Съгласно ЗОС, общинското предприятие е специализирано звено на общината за изпълнение на местни дейности и услуги, финансирани от общински бюджет. Общинското предприятие се създава, преобразува и закрива с решение на общинския съвет. Дейността му се осъществява въз основа на правилник, приет от общинския съвет. С правилника се определят предмета на дейност,

структурата, управлението, численият състав и правата и задълженията на предприятието по отношение на предоставеното му общинско имущество. В този контекст на общинско предприятие „Столично предприятие за третиране на отпадъци“ са предоставени права и задължения по извършване на ефективно управление главно на оперативната дейност и ежедневната поддръжка на изградените съоръжения за преработка на отпадъци по Проект: „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“. Общинското предприятие не е независимо юридическо лице по смисъла на Търговския закон.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

На предприятията обикновено не се предоставят други специални или изключителни права, привилегии или предимства извън правото да ползват и експлоатират инсталацията/ите.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

На задълженото дружество не се предоставят изключителни или специални права.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

На задълженото дружество не се предоставят изключителни или специални права.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Дейностите по предпазване от вредното въздействие на водите са вменени на министъра на земеделието по силата на чл. 10, ал. 1, т. 2. на Закона за водите и са предоставени за изпълнение на „Напоителни системи“ ЕАД за стопанисване и управление.

5)ж) – за ДП „Кабюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

Съгласно § 54, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Животновъдството, имуществото на държавното предприятие "Кабюк" не може да бъде обект на принудително изпълнение и се състои от имущество, предоставено му по вид, обем и стойност от министъра на земеделието, и от имущество, придобито от него в резултат на дейността му.

Кои инструменти за помощ са били използвани (преки субсидии, гаранции и др.)?

1) – Болници:

Субсидия.

2)з) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Преки субсидии от общините и БФП.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

БФП.

5)а) – Универсална пощенска услуга:

Помощта е пряка субсидия от централния бюджет на Република България за съответната година.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

За покриване на оперативните разходи по експлоатацията и поддръжката на съоръженията се заплаща годишна компенсация на Общинско предприятие „Столично предприятие за третиране на отпадъци” – предприятието е на бюджетна издръжка и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити. Формирането на бюджета е разходно ориентиран. Инструмент за помощ – субсидия.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

Преки субсидии.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Помощта е пряка субсидия от централния бюджет на Република България за съответната година.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Помощта е пряка субсидия от централния бюджет на Република България за съответната година.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Пряка субсидия.

5)ж) - за ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

Пряка субсидия.

Типичен **механизъм за компенсация** по отношение на съответните услуги и дали използваната методика се основава на разпределянето на разходите или на нетните избегнати разходи.

1) – Болници:

Средствата за компенсация на извършените медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване се определят съгласно нестандартизирана методика, утвърдена от кмета и разработена въз основа на специфичните вътрешните правила за дейността и организацията на управлението на съответната община. Методиката се основава на нетните избегнати разходи. Разпределянето на финансовите средства по лечебни заведения се извършва след приемане и публикуване на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, въз основа на разпоредби на Министерство на финансите, съпътстващи бюджетната процедура, и въз основа на бюджета на съответната община. След уточняване размера на осигурените финансови средства в утвърдения бюджет на общините за годината, предвидени за финансиране на общинските лечебни заведения, комисия разработва варианти за финансиране на лечебните заведения, на база исторически метод, като анализира финансирането и дейността им през предходните три години; актуалния предмет на дейност на лечебното заведение, разрешението на Министерството на здравеопазването за лечебна дейност /видове медицински дейности, специалности и структури с нива на компетентност/; медицинската и социална значимост на оказваните услуги за гражданите. Определените средства за компенсиране са съобразени със законовата и подзаконовата нормативна уредба, утвърдените в национален мащаб правила и регламенти за финансиране на лечебната дейност от Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса.

2)2) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Компенсацията за обществената услуга се изчислява в съответствие с изискванията на чл. 5 от Решението за УОИИ, съгласно който размерът на компенсацията не надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задължението за обществена услуга, включително разумна печалба. В случай че услугите по социално жилищно настаняване се предоставят директно от общината, същата покрива с общински средства всички разходи, свързани с предоставянето на услугата по социално жилищно настаняване, като трябва да гарантира, че приходите от наем и всички други приходи от експлоатацията на инфраструктурата (ако има такива) не надвишават разходите, свързани с предоставяне на услугата. Общината поддържа отделна счетоводна отчетност за всички приходи и разходи, свързани с услугата по социално жилищно настаняване и с финансираната инфраструктура, така че да могат да бъдат проследени и сравнени всички приходи и разходи. Компенсацията не може да надвишава сумата, съответстваща на нетния финансов ефект, който се равнява на сбора от последиците — положителни или отрицателни, от изпълнението на задължението за обществена услуга, върху приходите и разходите на оператора на обществена услуга. Последиците се оценяват като се сравни състоянието, при което задължението за извършване на обществени услуги е изпълнено, със състоянието, което би било налице при неизпълнение на това задължение.

Общините гарантират, че в съответствие с Решението за УОИИ, размерът на компенсацията, която ще бъде предоставена за извършването на УОИИ, няма да

надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга, включително разумна печалба.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

1. Процедура BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2” и процедура BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4”:

Разходите за предоставяне на здравно-социални услуги включат всички разходи, необходими за предоставянето на интегрираните здравно-социални услуги (патронажни грижи) като максималната стойност на услугата за едно лице (потребител/ползвател на услугата) не надвишава сумата от 2 016,00 лв. на година.

Общините (бенефициенти и партньори) предприемат на местно ниво мерки за определяне на услугите по предоставяне на патронажна грижа като услуга, която е част от политиката по социално включване на общината, в съответствие с изискванията към мерките по посочените горе две процедури. Това може да стане чрез приемане на съответните наредби или друг вид актове/документи от общинските съвети, които да регламентират начина на предоставяне на услугата и съответните изисквания. Изискванията в наредбите задължително се залагат съобразно разработената от Министерство на здравеопазването програма (методика) за предоставяне на патронажна грижа и стандарти за качество на услугата в рамките на Компонент 1 по процедурите. В наредбата следва да са разписани конкретните за общината условия при възлагането на услугата съобразно изискванията на Решението за УОИИ, които се вменяват като задължение за кмета на общината за спазването им и извършването на контрол.

Един от основните принципи, който се прилага при предоставянето на държавната помощ по процедурите е принципът на пропорционалността и ефективността - в съответствие с разпоредбата на чл. 5, пар. 1 от Решението за УОИИ, размерът на държавната помощ под формата на компенсация за предоставяне на УОИИ не може да надхвърля сумата, необходима за възстановяване на нетните разходи, извършвани при изпълнението на задължението за обществена услуга. Съгласно разпоредбите на чл. 192, пар. 1 от Регламент 1046/2018, безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера. Ето защо по процедурите не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ и при определянето размера на компенсацията биват взети предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга.

Размерът на компенсацията не следва да надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга. Нетният разход се изчислява като разликата между разходите и приходите. За приходи от предоставянето на патронажната грижа се считат таксите, които потребителите заплащат на доставчика на услугата,

както и всички други приходи на доставчика (оператора), получени в резултат от предоставянето на УОИИ, независимо дали те са определени като държавна помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС, или не. Размерът на таксите, които потребителите заплащат, се определя от съответния общински съвет в съответствие със Закона за местните данъци и такси.

При изчисляването на самата компенсация по процедура BG05M9OP001-2.040 "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2" се вземат предвид следните компоненти:

- разходи за трудови възнаграждения по реда на Кодекса за труда, възнаграждения по реда на Закона за държавния служител, възнаграждения, произтичащи от договори за услуга или договори за поръчка по реда на Закона за задълженията и договорите на лицата, пряко ангажирани с изпълнението на преките дейности, включително осигурителни вноски за сметка на работодателя и всички доплащания съгласно националното законодателство;
- разходи за работно облекло;
- разходи за трудова медицина;
- разходи за обучения и супервизия;
- разходи за командировки (пътни разходи) по време на изпълнение на служебните задължения;
- разходи за материали и консумативи за предоставяне на услугата;
- режимни разходи и разходи за поддръжка на помещенията, в които се предоставя услугата (ако е приложимо). Разходите са допустими, при условие, че същите не са включени в остойностеното право на ползване/наема на помещенията, оборудването и транспортните средства (ако е приложимо) и при наличие на методика, разработена от бенефициента, от която да е видно начина им на изчисление. Методиката се представя на Управляващия орган при отчитането на тези разходи;
- разходи за наем/остойностеното право на ползване на помещенията, оборудването и транспортните средства.

Разходите за закупуване на обзавеждане и оборудване в това число транспортни средства, както и разходите за дълготрайни нематериални активи, строително-монтажни работи и непреките разходи/разходите за организация и управление и разходи за информация и комуникация не се включват в размера на компенсацията.

При изчисляване на компенсацията за услугата се приспадат събраните такси от потребителите, както и всички други приходи (ако е приложимо).

Администраторът на помощ (общината) осигурява по отношение на доставчиците на патронажната грижа спазването на приложимия режим на държавна помощ в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ,

включително следва да въвед и приложи механизми за контрол на неговото спазване.

2. Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”:

Размерът на компенсацията се определя като от общата стойност на БФП на проектното предложение се приспаднат непреките разходи, които са процентно ограничени от преките разходи, разходите за закупуване на материалните активи (ако е приложимо) и разходите за подготвителни дейности (до 1 000,00 лв. или 2 000,00 лв. за община).

Общините следва да предприемат на местно ниво мерки за определяне на услугите за подкрепа в общността и резидентните услуги - дневни центрове и центрове за грижа, като услуги, които са част от политиката по социално включване на общината, в съответствие с изискванията към мерките по настоящата процедура.

Това може да стане чрез приемане на съответните наредби, друг вид актове/документи от общинските съвети или да се приложат друг вид механизми, основани на опита, който има съответната община, които да регламентират начина на предоставяне на услугата и съответните изисквания. В наредбата следва да се разпишат конкретните за общината условия при възлагането на услугата съобразно изискванията на Решението за УОИИ, които да се зложат като задължение за кмета на общината за спазването им и извършването на контрол.

При предоставянето на държавната помощ по процедурата се прилагат следните принципи:

- принципи на пропорционалността и ефективността – подпомагането трябва да е подходящо за постигане на преследваната цел и не трябва да надхвърля необходимото за нейното постигане, като се целят максимални резултати с най-малък размер на държавната помощ. В съответствие с разпоредбата на чл. 5, пар. 1 от Решението за УОИИ, размерът на държавната помощ под формата на компенсация за предоставяне на УОИИ с обхват съгласно условията за кандидатстване по настоящата процедура, не може да надхвърля сумата, необходима за възстановяване на нетните разходи, извършвани при изпълнението на задължението за обществена услуга. Съгласно разпоредбите на чл. 192, пар. 1 от Регламент 1046/2018, безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера (т.нар. „принцип на забрана за извличане на печалба“). Ето защо по настоящата процедура не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ и при определянето размера на компенсацията ще бъдат взети предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга.

Размерът на компенсацията не следва да надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга. Нетният разход може да се изчисли като разликата между разходите и приходите. За приходи от предоставянето на услугите по

процедурата се считат таксите, които потребителите заплащат (ако е приложимо) на доставчика на услугата, както и всички други приходи на доставчика (оператора), получени в резултат от предоставянето на УОИИ, независимо дали те са определени като държавна помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС, или не.

Размерът на таксите, които потребителите ще заплащат (ако е приложимо) се определя от съответния общински съвет в съответствие със Закона за местните данъци и такси. Размерът на компенсацията се определя на базата на разходите, необходими за предоставянето на съответната услуга на едно физическо лице за една година. При определянето размера на компенсацията трябва да бъдат взети предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга, тъй като по настоящата процедура не е допустимо реализирането на печалба.

При изчисляването на компенсацията по процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” се вземат предвид следните компоненти:

- разходи за възнаграждения, на база трудов/граждански договор, включително осигурителни вноски за сметка на работодателя и всички доплащания, съгласно националното законодателство;

- разходи за командировки (пътни разходи) на лицата, свързани с предоставяне на услугите по проекта по време на изпълнение на служебните задължения;

- разходи за материали и консумативи за предоставяне на услугата, в т. ч. разходи за закупуване на работно облекло;

- разходи за храна;

- разходи за трудова медицина;

- разходи, в т.ч. режийни разходи за поддръжка на помещенията, в които се предоставя услугата (ако е приложимо). Разходите са допустими, при наличие на методика, разработена от бенефициента, от която да е видно начина им на изчисление. Методиката се представя на Управляващия орган при отчитането на тези разходи;

- разходи за наем на транспортно средство;

- разходи за обучения и супервизия на персонала в услугите;

Разходите за подготвителни дейности, разходите за закупуване на обзавеждане и оборудване, непреките разходи и разходи за информация и комуникация не се включват в размера на компенсацията.

При изчисляване на компенсацията за услугата следва да се приспаднат събраните такси от потребителите, както и всички други приходи (ако е приложимо).

С цел контрол върху размера на компенсацията и проверките за липса на свръхкомпенсация, доставчикът на услугата (операторът) подава към

администратора (общината) тримесечни и годишни финансови отчети за дейностите си, като обозначава представляващите УОИИ.

3. BG05M9OP001-6.002 “ПАТРОНАЖНА ГРИЖА +”:

Максималната стойност за предоставяните интегрирани здравно-социални услуги – патронажна грижа (компенсацията) за едно лице е до 2 016 лв. за 12 месеца.

Общините следва да предприемат на местно ниво мерки за определяне на услугите по предоставяне на патронажна грижа, като услуга, която е част от политиката по социално включване на общината, в съответствие с изискванията към мерките по настоящата процедура. Това може да стане чрез приемане на съответните наредби или друг вид актове/документи от общинските съвети, които да регламентират начина на предоставяне на услугата и съответните изисквания. В наредбата/акта следва да се разпишат конкретните за общината условия при възлагането на услугата съобразно изискванията на Решението за УОИИ, които да се зложат като задължение за кмета на общината за спазването им и извършването на контрол.

При предоставянето на държавната помощ по проекта се прилагат следните принципи:

- принципи на пропорционалността и ефективността – изискванията трябва да са подходящи за постигане на преследваната цел и не трябва да надхвърлят необходимото за нейното постигане, като се целят максимални резултати с най-малък размер на държавната помощ. В съответствие с разпоредбата на чл. 5, пар. 1 от Решението за УОИИ, размерът на държавната помощ под формата на компенсация за предоставяне на тази УОИИ за патронажна грижа, не може да надхвърля сумата, необходима за възстановяване на нетните разходи, извършвани при изпълнението на задължението за обществена услуга.

Съгласно разпоредбите на чл. 192, пар. 1 от Регламент 1046/2018, безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера (т.нар. „принцип на забрана за извличане на печалба“). Ето защо по настоящата процедура не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ и при определянето размера на компенсацията ще бъдат взети предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга.

Размерът на компенсацията не следва да надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга. Нетният разход може да се изчисли като разликата между разходите и приходите. За приходи от предоставянето на патронажната грижа се считат таксите, които потребителите заплащат на доставчика на услугата, както и всички други приходи на доставчика (оператора), получени в резултат от предоставянето на УОИИ, независимо дали те са определени като държавна помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС, или не.

Размерът на таксите, които потребителите ще заплащат се определя от съответния общински съвет в съответствие със Закона за местните данъци и

такси. Размерът на компенсацията е определен на базата на разходите необходими за предоставянето на услугата на едно физическо лице за една година. При определянето размера на компенсацията ще бъдат взети предвид единствено нетните разходи, извършени при изпълнението на задължението за обществена услуга, тъй като по тази процедура не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ.

При изчисляването на компенсацията се вземат предвид следните компоненти:

- разходи за възнаграждения, на база трудов/граждански договор, включително осигурителни вноски за сметка на работодателя и всички доплащания, съгласно националното законодателство;
- разходи за работно облекло, включително и лични предпазни средства за персонала на услугата;
- разходи за трудова медицина;
- разходи за супервизия, психологическа подкрепа, консултиране;
- разходи за командировки (пътни разходи) по време на изпълнение на служебните задължения;
- разходи за материали и консумативи за предоставяне на услугата;
- режимни разходи и разходи за поддръжка на помещенията, в които се предоставя услугата (ако е приложимо). Разходите са допустими, при условие, че същите не са включени в наема на помещенията.
- разходи за наем/остойностеното право на ползване на помещенията, оборудването и транспортните средства.

При изчисляване на компенсацията за услугата следва да се приспаднат събраните такси от потребителите, както и всички други приходи (ако е приложимо).

С цел контрол върху размера на компенсацията и проверките за липса на свръхкомпенсация, доставчикът на услугата (операторът) подава към администратора (общината) тримесечни и годишни финансови отчети за дейностите си, като обозначава представляващите УОИИ.

5)а) – Универсална пощенска услуга:

Механизмът за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършването на УПУ е регламентиран със Закона за изменение и допълнение на ЗПУ, в сила от 30.12.2010 г. (ЗИД на ЗПУ). Този закон въвежда изискванията на Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО с оглед пълното изграждане на вътрешния пазар на пощенски услуги в Общността (ОВ, L 52/3 от 20.02.2008 г.) относно финансиране на УПУ след отпадането на резервирания сектор от 1 януари 2011 г. Съгласно ЗПУ пощенският оператор със задължение за извършване на УПУ получава компенсация от държавния бюджет, когато задължението за

извършване на УПУ води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за него. Размерът на несправедливата финансова тежест от извършване на УПУ се определя въз основа на нетните разходи. Размерът на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и не може да надхвърля размера на несправедливата финансова тежест от извършване на УПУ. Нетните разходи от извършване на УПУ се изчисляват въз основа на методика, изготвена от КРС и приета от Министерския съвет (ПМС № 199 от 11.07.2011 г., Обн., ДВ бр. 55 от 19.07.2011г). Методиката се основава на метода НАС – нетни избегнати разходи. С методиката се определят редът и начинът, по който пощенският оператор със задължение за извършване на УПУ на територията на цялата страна чрез организирана и управлявана от него пощенска мрежа изчислява и доказва нетните разходи от задължението за извършване на услугата. Методиката е разработена в съответствие с Част Б: Изчисляване на нетните разходи от Приложение I „Ръководство за изчисляване на нетните разходи, ако има такива, на универсалната услуга” от Директива 2008/6/ЕО.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Компенсацията се изчислява като от оперативните разходи се изваждат приходите от дейността.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

Общините е допустимо да възлагат УОИИ по ползване и експлоатиране на изградените от общините инсталации, като прилагат методики съобразно спецификите на дейностите, приложими за съответния РУО.

Съгласно договорите и актовете на Общинските съвети за възлагане на УОИИ за експлоатация на инсталациите за отпадъци и в съответствие с чл. 5, пар. 1 от Решението за УОИИ, размерът на компенсацията не надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход, направен при изпълнение на задълженията за обществена услуга, включително разумна печалба (ако за съответната община дейността е съпроводена с реализиране на печалба). Размерът на компенсацията се определя съгласно чл. 5, пар. 2, изречение първо от Решението за УОИИ.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Механизмът за компенсиране за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии на територията на цялата страна чрез пощенските станции е определен в приложение към чл. 92, ал. 3 от НПОС. Прилагането на механизма се извършва при спазването на условията на Решението за УОИИ.

Механизмът се основава на подхода на нетните избегнати разходи (НАС). В случаите, когато разликата между нетните разходи от извършване на обществената услуга на територията на цялата страна по изплащане на пенсии чрез пощенските станции със задължение и нетните разходи без задължение е отрицателно число, е налице несправедлива финансова тежест и същата подлежи на компенсиране. Размерът на компенсацията представлява размерът

на нетните разходи за съответната година, представляващи несправедлива финансова тежест.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Механизмът за компенсиране за извършване на УОИИ по разпространение на периодични печатни издания на територията на цялата страна е определен в Приложение към чл. 2, ал. 1 от Постановление 113 от 28 май 2020 г.

При изчисляване на приходите и разходите по извършване на УОИИ на територията на Република България по разпространение на периодични печатни издания с отстъпки на едро и дребно, директно или на абонаментна основа, се вземат предвид само разходите, направени при извършване на услугата – всички преки разходи и пропорционален дял от непреките разходи. Разходите за инвестиции, пряко или косвено свързани с извършване на услугата, се отнасят пряко или се преразпределят на базата на фактическото им участие в процесите по извършване на услугата. За отделяне на услугата от останалите услуги се води разделно аналитично счетоводство по елементи на разходите и по видове услуги съгласно счетоводната система и разпределение на разходите на „Български пощи“ ЕАД.

5)ж) - За „Напоителни системи“ ЕАД в сектор „Земеделие“ за опазване от вредното въздействие на водите:

Съгласно § 4б. от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за водите:

„(1) Дружеството със задължение за извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите представя пред комисия, определена със заповед на министъра на земеделието, отчет за направените разходи при извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите за предходната година заедно с необходимите доказателства до 31 март на текущата година.

(2) Документите, свързани с изчисляването на нетните разходи от извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, се предоставят на комисията по ал. 1 и се проверяват от определен от нея одитор.

(3) В срок три месеца от подаване на отчета по ал. 1 комисията се произнася с решение относно:

1. наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите;

2. размера на компенсацията, дължима на дружеството със задължение за извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите за предходната година;

3. съпоставка между размера на несправедливо понесената финансова тежест с авансово предоставените средства за съответния период.

(4) В срока по ал. 3 комисията може да поиска от заявителя да представи в 7-дневен срок допълнително информация и доказателства.

(5) Министърът на земеделието в хода на бюджетната процедура представя решението по ал. 3 и материалите към него на министъра на финансите.“

Размерът на несправедливата финансова тежест се определя въз основа на нетните разходи, изчислени по Методика, приета от Министерския съвет:

„Чл. 4. (1) Размерът на несправедлива финансова тежест е компенсацията, необходима за покриване на сумата от нетните разходи, които „Напоителни системи“ ЕАД е направило при изпълнение на задълженията си по Договора, включително разумна печалба.

(2) Годишната компенсация по ал. 1 не надвишава левовата равностойност на 15 милиона евро, като за срока на Договора годишният размер се изчислява като средноаритметична стойност на годишните размери на компенсацията, която се очаква да бъде получена през периода на възлагане, и инвестиционните разходи за периода.

Чл. 5. Нетните разходи са разликата между разходите, направени за извършването на услугата от общ икономически интерес, и приходи, получени от услугата от общ икономически интерес.

Чл. 15. За гарантиране на прозрачност и проследимост на разходваните средства за обществената услуга „Напоителни системи“ ЕАД води разделно аналитично счетоводство по елементи на разходите и по дейности съгласно чл. 9.“

Чл. 17. (2) Годишният отчет за направените разходи при извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите за предходната година заедно с необходимите доказателства се представят до 31 март на текущата година на Комисията и се проверяват от одитор на основание § 4б, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за водите.

В изпълнение на Договор № РД50-23/05.04.2019 г. и на чл. 17, ал. 2 от Методика за определяне на несправедливата финансова тежест „Напоителни системи“ ЕАД са предоставили до 31.03.2021 г. на Комисията годишния отчет за направените разходи при извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите за 2020 г. ведно с необходимите доказателства. Отчетът заедно с допълнителна информация са предоставени на Одитор за проверка и изготвяне на доклад за физически констатации.

В изпълнение на Вътрешните правила за работа на Комисията, през 2021 г. са взети следните решения:

Съгласно чл. 23, ал. 4 от Закона за държавния бюджет на Република България на „Напоителни системи“ ЕАД за 2020 г. са предоставени средства в размер на 19 000 000 лв. с ДДС (в т.ч. размера на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2018 г. в размер на 1 496 198 лв. с ДДС);

- авансово предоставените средства на „Напоителни системи“ ЕАД през 2020 г. са в размер на 17 503 802 лв. с ДДС;

- размерът на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2020 г. е 20 341 301 лв. с ДДС;

- размерът на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2020 г. надвишава авансово предоставените средства със сумата в размер на 2 837 499 лв. с ДДС.

На основание чл. 20, ал. 3 от Методика за определяне на несправедливата финансова тежест и чл. 3, т. 4 от Вътрешните правила за работа на Комисията

е изготвен и одобрен от министъра на земеделието Доклад № 93-3965/03.08.2021 г. за компенсацията, превишаваща получените авансови средства за 2020 г.

В изпълнение на Договор № РД 50-23/05.04.2019 г. и чл. 17, ал.2 от Методика за определяне на несправедливата финансова тежест "Напоителни системи" ЕАД следва да предостави до 31.03.2022 г. на Комисията годишният отчет за направените разходи при извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите за 2021 г. ведно с необходимите доказателства. Отчетът заедно с допълнителна информация ще се предостави на Одитор за проверка и изготвяне на доклад за фактически констатации.

За 2021 г. на „Напоителни системи“ ЕАД са предоставени авансово средства в размер на 24 000 000 лв. с ДДС (в т.ч. размера на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2019 г. в размер на 7 053 967 лв. с ДДС).

След представяне от Одитора на Доклада за фактически констатации, Комисията ще го разгледа и вземе решение за размера на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД, за извършването на обществената услуга за 2021 г.

5)ж) - За ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“ за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство:

Средствата по Договора се предоставят авансово по график спрямо планираната годишна стойност, като се коригира на тримесечие съобразно извършената работа от ДП "Кабиюк". При условие че компенсацията, определена от комисията по чл. 4, ал. 2, превишава получените авансови средства, превишението се изплаща до края на годината, в която е установено. Размерът на компенсацията за отчетната година покрива нетните разходи на ДП „Кабиюк“ за обществената услуга. В тях не могат да се отчитат възстановими данъци – ДДС, акцизи и др. Нетните разходи на ДП „Кабиюк“ включват всички отчетени и одитирани разходи по изпълнение на обществената услуга съгласно принципите на чл. 12 и представения годишен отчет на предприятието, съгласно разделното осчетоводяване на разходите за дейностите по обществената услуга, намалени с приходите, получени от нея.

Типични мерки за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации.

1) – Болници:

Медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, предоставени от лечебните заведения, не се финансират с допълнителни средства.

2)г) – Социални жилища по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

С оглед избягването на свръхкомпенсиране, след приключване на бюджетната година общината изчислява нетния финансов ефект за цялата предходна година за оператора, на база данните от неговия годишен финансов отчет. В случай че се установи, че на оператора са предоставени средства в размер, превишаващ необходимия, разликата в повече се възстановява от оператора най-късно в едномесечен срок от установяване на превишението. Параметрите за изчисляване на компенсацията съответно се актуализират в бъдеще. Когато сумата на свръхкомпенсацията (превишението над необходимия размер) не надвишава 10% от сумата на средната годишна компенсация, тази свръхкомпенсация може да се пренесе към следващия период и да се приспадне от сумата на компенсацията, платима във връзка с този период. Контролът за свръхкомпенсация се осъществява от общината ежегодно в рамките на целия период на възлагане, както и в края на периода на възлагане. Начинът за осъществяване на контрол за свръхкомпенсация задължително се описва в Акта за възлагане.

2)д) – Грижи и социално приобщаване на уязвими групи - по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР):

За процедури: BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2”, BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4”, BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” и BG05M9OP001-6.002 “ПАТРОНАЖНА ГРИЖА +”:

При изчисляване на компенсацията за услугата се приспадат събраните такси от потребителите, както и всички други приходи (ако е приложимо).

С цел контрол върху размера на компенсацията и проверките за липса на свръхкомпенсация, доставчикът на услугата (операторът) подава към администратора (общината) тримесечни и годишни финансови отчети за дейностите си, като обозначава представляващите УОИИ.

- Проверката от администратора за липса на свръхкомпенсация по следните две процедури: BG05M9OP001-2.040 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2” и BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4”, се извършва като се вземат предвид следните дейности на доставчика на УОИИ:

а) Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора на територията на съответната община;

б) Предоставяне на психологическа подкрепа, консултиране;

в) Обучение и супервизия на персонала.

- Проверката от администратора за липса на свръхкомпенсация по процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“ се извършва, съгласно предоставените примери в т. 12.3 от Условията за кандидатстване по тази процедура, а именно:

Бюджетът на всяко едно проектно предложение по тази процедура се формира от следните разходи:

- Разходи за подготвителни дейности:

- до 2 000,00 лв. за общините, които ще предоставят услугите Центрове за грижа за лица с психични разстройства и/или Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост и се налага физическо преместване на лицата от Специализираните институции и Държавните психиатрични болници.

- до 1 000,00 лв. за общините, които ще предоставят само услугите Дневни центрове, Центрове за грижа за лица с различни форми на деменция и/или Центрове за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване.

- Разходи за предоставяне на социалните услуги (компенсация);

- Разходи за закупуване на материални активи (ако е приложимо);

- Непреки разходи.

Максималната стойност за предоставяните услуги за едно лице, в това число разходите за материални активи (ако е приложимо) и непреки разходи е:

- За услуга Дневен център – 10 000,00 лева на лице/годишно.
- За услуга Център за грижа – 18 000,00 лева на лице/годишно.

В случай че услугата се предоставя за по-малко време от 12 месеца, разходите се изчисляват пропорционално. Размерът на компенсацията се определя като от общата стойност на БФП на проектното предложение се приспадат непреките разходи, които са процентно ограничени от преките разходи, разходите за закупуване на материалните активи (ако е приложимо) и разходите за подготвителни дейности (до 1 000,00 лв. или 2 000,00 лв. за община).

Пример:

- ❖ Дневен център за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства:

40 лица x 10 000,00 лв. на лице/годишно = 400 000,00 лв. + 1 000,00 лв. (подготвителни дейности) = 401 000,00 лв. (обща стойност на БФП на проектното предложение), от тях:

* 378 301,89 лв. общо преки разходи, в които се включват:

* 1 000,00 лв. преки разходи (разходи за подготвителни дейности, извън компенсацията)

* 377 301,89 лв. - преки разходи (разходи за предоставяне на социални услуги и разходи за закупуване на оборудване – ако е приложимо).

В случай че кандидатите НЕ планират закупуване на оборудване, то размерът на компенсацията за предоставяната услуга е 377 301,89 лв.

В случай че кандидатите планират закупуване на оборудване, то същото следва да е до 20 % от размера на общо преките допустими разходи (378 301,89 лв.) и разликата от преките разходи минус разходите за закупуване на оборудване и разходите за подготвителни дейности формира размера на компенсацията за услугата.

* 22 698,11 лв. са непреки разходи.

1 000,00 лв. + 377 301,89 лв. + 22 698,11 лв. = 401 000,00 лв.

❖ Център за грижа (за лица с психични разстройства, за лица с психични разстройства, лица с умствена изостаналост, лица с различни форми на деменция и възрастни хора в невъзможност за самообслужване):

5 центъра x 15 лица x 18 000,00 лв. на лице/годишно = 1 350 000,00 лв. + 1 000,00 лв./2 000 лв. (подготвителни дейности) = 1 351 000,00 лв./1 352 000,00 лв. (обща стойност на БФП на проектното предложение), от тях:

* 1 274 528,30 лв./1 275 471,70 лв. общо преки разходи, в които се включват:

* 1 000,00 лв./2 000,00 лв. - преки разходи (разходи за подготвителни дейности, извън компенсацията)

* 1 273 528,30 лв./1 273 471,70 - преки разходи (разходи за предоставяне на социални услуги и разходи за закупуване на оборудване – ако е приложимо).

В случай че кандидатите НЕ планират закупуване на оборудване, то размерът на компенсацията за предоставяната услуга е в размер на 1 273 528,30 лв./1 273 471,70 лв.

В случай че кандидатите планират закупуване на оборудване, то същото следва да е до 20 % от размера на общо преките допустими разходи (1 274 528,30 лв./1 275 471,70 лв.) и разликата от преките разходи минус разходите за закупуване на оборудване и разходите за подготвителни дейности формира размера на компенсацията за услугата.

* 76 471,70 лв./76 528,30 са непреки разходи.

1 000,00 лв./2 000,00 лв. + 1 273 528,30 лв./1 273 471,70 лв. + 76 471,70 лв./76 528,30
= 1 351 000,00 лв./1 352 000,00 лв.

- Проверката от администратора за липса на свръхкомпенсация по процедура BG05M9OP001-6.002 "ПАТРОНАЖНА ГРИЖА +" се извършва като се вземат предвид следните дейности на доставчика на УОИИ:

а) Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора.

б) Предоставяне на психологическа подкрепа, консултиране.

в) Доставка на храна, хранителни продукти и продукти от първа необходимост, вкл. лекарства (закупени със средства на потребителите или с други средства, различни от тези по настоящата процедура), заплащане на битови сметки, заявяване и получаване на неотложни административни и битови услуги (със средства на потребителите или с други средства, различни от тези по настоящата процедура).

г) Транспорт на персонала, предоставящ услугите по патронажна грижа, от/до домовете на лицата.

По четирите горепосочени процедури по ОП РЧР, контролът за свръхкомпенсация включва проверка от страна на общината за действителните разходи и приходи, свързани с услугите, изпълнение на възложените услуги с определените качествени параметри и съответно налагане на санкции, ако е констатирана нуждата от такива. Проверка за разумна печалба не се извършва, тъй като такава по четирите процедури не се предвижда.

Проверките за недопускане на свръхкомпенсация се извършват на тримесечие, ежегодно и в края на периода на възлагане.

Когато при проверката се установи надвишаване на сумата на нетните разходи (наличие на свръхкомпенсация), от доставчика се изисква възстановяване на всички получени свръхкомпенсации. Когато сумата на свръхкомпенсацията не надвишава 10 % от сумата на средната годишна компенсация, тази свръхкомпенсация може да се пренесе към следващия период и да се приспадне от сумата на компенсацията, платима във връзка с този период.

Администраторът на помощ (общината) осигурява по отношение на доставчиците на патронажната грижа спазването на приложимия режим на държавна помощ в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, включително въвежда и прилага механизми за контрол на неговото спазване.

В съответствие с чл. 8 от Решението за УОИИ, за срока на възлагането и най-малко за срок от 10 години, считано от края на срока на възлагане, администраторът съхранява цялата информация, необходима за определяне на съвместимостта на предоставената компенсация с Решението за УОИИ, като тази информация се предоставя за проверки при поискване от страна на Управляващия орган на ОП РЧР, министъра на финансите, проверяващи и одитиращи органи или Европейската комисия.

В случай че Управляващият орган на ОП РЧР, проверяващ или одитиращ орган установи нарушения и отпускане на неправомерна или несъвместима държавна помощ от страна на бенефициента/партньора (община), Управляващият орган има правото да изиска от бенефициента да възстанови всички изплатени суми, ведно със законоустановената лихва.

5)а) – Универсална пощенска услуга:

Съгласно ЗПУ размерът на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и не може да надхвърля размера на несправедливата финансова тежест от извършване на УПУ, определен при спазване на Методиката за изчисляване на нетните разходи от задължението за извършване на УПУ. На ежегодна проверка от независим одитор подлежат както документите, свързани с изчисляването на нетните разходи и определяне размера на несправедливата финансова тежест от извършване на УПУ, така и прилагането на системата за разпределение на разходите от пощенския оператор със задължение за извършване на УПУ. Системата за разпределение на разходите е одобрена от КРС и използва обективен подход за формирането на разходите по видове услуги - ABC метода (Activity Based Costing).

Въз основа на резултатите от изчисляването на нетните разходи и оценката на одитора КРС се произнася с решение относно:

- *наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на УПУ;*
- *размера на компенсацията, дължима на пощенския оператор със задължение за извършване на УПУ.*

Съгласно предвидената в ЗПУ процедура, свързана с изчисляване на нетните разходи (на базата на отчетни данни за предходната година), доказване на несправедливата финансова тежест и определяне на размера на компенсацията, пощенският оператор със задължение за извършване на УПУ получава компенсация най-рано на втората година след годината, за която са изчислени нетните разходи.

С предприетите законови мерки за изчисляване на нетните разходи от задължението за извършване на УПУ, при определяне на размера на несправедливата финансова тежест и за определяне на размера на компенсацията, на практика се изключва възможност за свръхкомпенсация.

5)в) – Събиране на отпадъци – проект на Столична община:

Всяка година се планира бюджета на Общинско предприятие „Столично предприятие за третиране на отпадъци” като се залагат количествата отпадъци, които ще бъдат обработени в съоръженията, и се изчисляват оперативните разходи за дейността - разходите за персонал, електричество,

вода, разходи за гориво, механизация, административни и др. по отделни съоръжения.

5)в) – Събиране на отпадъци - процедури по Оперативна програма „Околна среда“:

В зависимост от спецификите на дейностите, приложими за дадения Регион за управление на отпадъците, отчитайки типа на съответния тип инсталация – компостираща, анаеробна, предварително третиране и т.н.

Договорите и актовете на Общинските съвети, с които се възлагат УОИИ за експлоатация на изградени инсталации, включват клаузи, съгласно които операторите на инсталации са длъжни да възстановят на общините всички получени от тях свръхкомпенсации. Контролът за избягване на свръхкомпенсации се осъществява от различни нива в структурата на общините – финансови контрольори, дирекции и отдели, звена за вътрешен одит и др.

5)ж) – Изплащане на пенсии чрез пощенските станции:

Съгласно националното законодателство пенсионерите са освободени от заплащането на услугата и задълженият доставчик не реализира оперативни приходи от тази дейност.

В тази връзка съгласно чл. 92, ал. 2 от НПОС, за компенсиране на разходите за изплащане на пенсии чрез пощенските станции Националният осигурителен институт (НОИ) превежда авансово до 7-о число на месеца на дружеството, натоварено с извършването на обществената услуга на територията на цялата страна, парична сума в размер, равен на 1/12 част от определената за съответната година компенсация. Задълженото дружество ежегодно изготвя и представя на министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции, за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии през предходната година. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест, изчислени съгласно определения в наредбата механизъм.

На ежегодна проверка от независим одитор подлежат както документите, свързани с изчисляването на нетните разходи и определяне на размера на компенсацията, така и прилагането на системата за разпределение на разходите от задълженото дружество. Системата за разпределение на разходите е одобрена от КРС и използва обективен подход за формирането на разходите по видове услуги - ABC метода (Activity Based Costing). Въз основа на резултатите от изчисляването на нетните разходи и оценката на одитора министърът на транспорта и съобщенията определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции за предходната година. Окончателният размер на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет за следващата година.

Компенсацията за извършване на тази УОИИ е освободена от данък върху добавената стойност и не може да надвишава размера, определен в чл. 2,

параграф 1, буква а) от Решението за УОИИ – левовата равностойност на 15 млн. евро. В случай че е установен размер над левовата равностойност на 15 млн. евро, компенсацията подлежи на нотифициране на държавна помощ и не се изплаща преди получаването на положително решение на Европейската комисия.

В случай че авансово получените средства за съответната година превишават размера на определената годишна компенсация с не повече от 10 на сто, размерът на превишението се приспада от размера на компенсацията за следващия период.

В случай че авансово получените средства за съответната година превишават размера на определената годишна компенсация с повече от 10 на сто, пълният размер на превишението се възстановява от задълженото дружество на НОИ в едномесечен срок от издаването на заповедта, с която е определен размера на компенсацията.

Министърът на транспорта и съобщенията осъществява контрол върху цялостния процес на компенсиране, като извършва проверки най-малко на всеки три години през периода на възлагане и в края на този период с цел недопускане на свръхкомпенсиране на дружеството и в случай на констатиран несъответствие издава съответните предписания.

5)ж) – Разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпка на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България:

Съгласно Постановление 113 от 28 май 2020 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2 юни 2020 г.), за компенсиране на нетните разходи от извършване на услугата, дружеството получава авансово всеки месец по график, утвърден от министъра на транспорта и съобщенията, парична сума в размер, равен на средномесечната стойност на определения през предходната година размер на компенсацията.

Задълженото дружество ежегодно изготвя и представя на министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции (преки и косвени), за извършване на услугата, определени в съответствие с изискванията на методиката. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, определени съгласно приложението. Министърът на транспорта и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на представения доклад и размера на исканата компенсация с изискванията на методиката.

Въз основа на резултатите от изчисляването на нетните разходи и оценката на одитора, министърът на транспорта и съобщенията определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на услугата за предходната година. Окончателният размер на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет за следващата година.

Компенсацията за извършване на тази УОИИ не може да надвишава размера, определен в чл. 2, пар. 1, буква „а“ от Решението за УОИИ – левовата равностойност на 15 млн. евро. Компенсацията за извършване на услугата включва данък върху добавената стойност.

В случай че е установен размер на компенсацията над левовата равностойност на 15 млн. евро, същата подлежи на нотифициране на държавна помощ и не се изплаща преди получаването на положително решение от Европейската комисия. В тези случаи министърът на транспорта и съобщенията публикува на интернет страницата на министерството информация за размера на помощта, предоставена на дружеството, на годишна основа след одобрение от Европейската комисия.

В случай че размерът на компенсацията превишава получените средства, разликата се доплаща на дружеството през следващата бюджетна година. В случай че получените средства превишават размера на компенсацията с не повече от 10 на сто, размерът на превишението се приспада от размера на компенсацията за следващата бюджетна година.

В случай че получените средства превишават размера на компенсацията с повече от 10 на сто, пълният размер на превишението се възстановява от дружеството в едномесечен срок от издаването на заповедта.

Министърът на транспорта и съобщенията осъществява контрол върху процеса на компенсирание, като извършва проверки ежегодно за периода на възлагане и в края на този период с цел недопускане на свръхкомпенсиране на дружеството при извършване на услугата. При констатиране несъответствия министърът на транспорта и съобщенията издава съответните предписания.

5)ж) За „Напоителни системи“ ЕАД:

Съгласно чл. 20 от Методиката за определяне на несправедливата финансова тежест:

„Чл. 20. (1) Средствата по Договора се предоставят авансово по график, утвърден от министъра на земеделието, спрямо планираната годишна стойност, като се коригира на тримесечие съобразно извършената работа от „Напоителни системи“ ЕАД.

(2) Изравняването до реалните разходи, в т.ч. инвестиционните разходи, и реалните приходи се извършва към 31 декември на всяка бюджетна година при условията на § 4б от преходните и заключителните разпоредби на Закона за водите в сроковете за финансово приключване на съответната година и без да надвишава определения размер в чл. 2, параграф 1, буква „а“ от Решение 2012/21/ЕС – 15 млн. евро.

(3) При условие че компенсацията, определена от Комисията, превишава получените авансови средства, то размерът на разликата се включва към разчетените авансови средства за следващата година.

(4) При превишение на получените авансови средства спрямо дължимата компенсация размерът на свръхкомпенсацията, ако не надвишава десет на сто от средната годишна компенсация, се пренася към следващата година и се приспада от сумата на компенсацията за следващата година.

(5) При условие че размерът на свръхкомпенсацията надвишава 10 на сто от средната годишна компенсация, то тя се възстановява в бюджета на Министерството на земеделието.“

5)ж) За ДП „Кабиюк“ в сектор „Животновъдство“:

При превишение на получените авансови средства спрямо дължимата компенсация, размерът на свръхкомпенсацията се възстановява в бюджета на Министерство на земеделието до края на годината, в която е установена. Когато свръхкомпенсацията по ал. 3 не е възстановена от ДП „Кабиюк“, Министерство на земеделието прихваща размера на свръхкомпенсацията.

Кратко описание на начина, по който са спазени **изискванията за прозрачност** (вж. член 7 от Решението за УОИИ от 2012 г.) за помощи над 15 милиона евро за предприятия, които имат дейности и извън обхвата на УОИИ. Моля, включете също във Вашия отговор подходящи примери за информация, публикувана с тази цел (напр. линкове към уебсайтове или други позовавания), посочете дали разполагате с централен уебсайт, на който публикувате тази информация относно всички съответни мерки за помощ във Вашата държава членка (и ако е така, посочете линк към този уебсайт), или обяснете дали и как се осъществява публикуването на ниво предоставяне на помощта (напр. централно, регионално или местно ниво).

По всички раздели:

Не е приложимо, тъй като предоставените компенсации за по-горе посочените УОИИ не надхвърлят 15 млн. евро.

Република България не разполага с централен уебсайт за осигуряване на прозрачност на предоставяните УОИИ.

Размер на предоставената помощ

Общ размер на предоставената помощ (млн. евро)². Това включва цялата помощ, предоставена на Ваша територия, включително помощта, предоставена от регионални и местни органи. (А+Б+В)

2020 г.	2021 г.
1): 0,174	1): 0,327
2)г): 15,449	2)г): 0,145
2)д): 10,13	2)д): 13,55
5)а): 16,76	5)а): 17,56
5)в): 13,428 + 0,03	5)в): 14,773 + 0,48
5)ж): 14,861 + 10,79 + 9,715 + 0,682	5)ж): 15,12 + 12,60 + 12,271
<u>ОБЩО:</u> 92,019	<u>ОБЩО:</u> 86,826

² Както е посочено в член 9, буква б) от Решението за УОИИ от 2012 г.

А: Общ размер на предоставената помощ (млн. евро), платена от националните централни органи³	
2020 г.	2021 г.
2)з): 15,278 5)а): 16,76 5)ж): 14,861 + 10,79 + 9,715 + 0,682 <u>ОБЩО:</u> 68,086	5)а): 17,56 5)ж): 15,12 + 12,60 + 12,271 <u>ОБЩО:</u> 57,551
Б: Общ размер на предоставената помощ (милиони евро), платена от регионалните органи⁴	
2020 г.	2021 г.
-	-
В: Общ размер на предоставената помощ (милиони евро), платена от местните органи⁵	
2020 г.	2021 г.
1): 0,174 2)з): 0,171 2)д): 10,13 5)в): 13,428 + 0,030 <u>ОБЩО:</u> 23,933	1): 0,327 2)з): 0,145 2)д): 13,55 5)в): 14,773 + 0,480 <u>ОБЩО:</u> 29,275
Дял на разходите по инструменти за помощ (пряка субсидия, гаранции и др.) (ако е налична информация)	
2020 г.	2021 г.
92,019 млн. евро – използваният инструмент по всички докладвани УОИИ е субсидия или БФП, която може	86,826 млн. евро – използваният инструмент по всички докладвани УОИИ е субсидия или БФП, която

³ Ако размерът на помощта не може да се раздели между централните, регионалните и местните органи, следва да бъде докладван само общият размер на предоставената помощ за всички органи.

⁴ Вж. бележка под линия 3.

⁵ Вж. бележка под линия 3.

да се приравни като инструмент на субсидията за целите на държавните помощи.	може да се приравни като инструмент на субсидията за целите на държавните помощи.
--	---

Допълнителна количествена информация (напр. брой бенефициери по сектори, среден размер на помощта, големина на предприятията)⁶

2020 г.	2021 г.
<p>2)д) – брой бенефициери: 142; среден размер на помощта: 0,04 млн. евро</p> <p>5)а) – 1 бенефициер: „Български пощи“ ЕАД</p> <p>5)в) по отношение на проекта на Столична община – 1 бенефициер: общинско предприятие „Столично предприятие за третиране на отпадъци“</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за пенсиите и на услугата за печатните издания - 1 бенефициер: „Български пощи“ ЕАД</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за опазване от вредното въздействие на водите – 1 бенефициер: „Напоителни системи“ ЕАД</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство – 1 бенефициер: ДП „Кабияк“</p>	<p>2)д) – брой бенефициери: 202; среден размер на помощта: 0,05 млн. евро</p> <p>5)а) – 1 бенефициер: „Български пощи“ ЕАД</p> <p>5)в) по отношение на проекта на Столична община – 1 бенефициер: общинско предприятие „Столично предприятие за третиране на отпадъци“</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за пенсиите и на услугата за печатните издания - 1 бенефициер: „Български пощи“ ЕАД</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за опазване от вредното въздействие на водите – 1 бенефициер: „Напоителни системи“ ЕАД</p> <p>5)ж) по отношение на услугата за поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство – 1 бенефициер: ДП „Кабияк“</p>

По 5)ж) за „Напоителни системи“ ЕАД:

„Напоителни системи“ ЕАД е търговско дружество със 100% държавно участие в системата на Министерство на земеделието.

По-конкретно, основната дейност на дружеството е свързана със:

- Стопанисване, експлоатация, ремонт, поддържане, разширяване, инвестиране, проучване и проектиране; научно-изследователска, развойна и инженерингова дейност за комплексно използване на хидромелиоративния фонд.
- Доставка на вода за напояване и промишлено водоснабдяване, мелиоративно и селскостопанско строителство.
- Извършване на специализирани работи и услуги в сферата на хидромелиорациите и строителството.

⁶ Комисията би желала да получи всякакви данни, с които евентуално разполагате, относно помощта, предоставена съгласно Решението за УОИИ от 2012 г., например брой бенефициери по сектори, среден

Попълнете също приложения обобщен файл в Excel „SGEI Decision 2020 2021“ с общо сумите по раздели за цялата държава членка (не по региони, местни органи или общини).

3. ОПИСАНИЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА РАМКАТА ЗА УОИИ ОТ 2012 Г.

През периода 2020-2021 г. Рамката за УОИИ не е прилагана на територията на Република България.

Моля, тази част от Вашия доклад да включва следните раздели:

Компенсация за УОИИ в размер над 15 милиона евро, попадаща извън обхвата на Решението за УОИИ (посочете решението на Комисията за одобряване на всяка мярка, ако е приложимо):

- i. пощенски услуги
- ii. енергетика
- iii. събиране на отпадъци
- iv. водоснабдяване
- v. Въздушни или морски връзки до острови със среден годишен пътничкопоток над определеното в член 2, параграф 1, буква г).
- vi. Летища и пристанища със среден годишен трафик над границата, определена в член 2, параграф 1, буква д).
- vii. култура
- viii. финансови услуги
- ix. други сектори (моля посочете)

За всеки от елементите, описани по-горе, моля да предоставите информация под формата на следната таблица:

размер на помощта, размер по инструмент за помощ, големина на предприятията и др. Ако такива други количествени данни не са на разположение в държавата членка, те могат да бъдат представени в по-обобщен и/или прогнозен вид. В този случай, моля, посочете, че са използвани прогнозни данни, както и начина на обобщаване.

Раздел (например iii. Събиране на отпадъци или viii. Финансови услуги)
Ясно и изчерпателно описание на начина, по който съответните услуги са организирани във Вашата държава членка⁷
Обяснение на вида услуги в съответния сектор, които са били определени като УОИИ във Вашата държава членка. Моля, посочете съдържанието на услугите, възложени като УОИИ , по възможно най-ясен начин.
Обяснение на (типичните) форми на възлагане . Ако за даден сектор се използват стандартизирани образци за възлагане, моля да ги приложите.
Средна продължителност на възлагането (в години) и дял на възлаганията с продължителност над 10 години (в %) за всеки сектор. Посочете в кои сектори УОИИ са възложени за срок над 10 години и обяснете как е обоснована тази продължителност.
Обяснение на това дали (обикновено) на предприятията се предоставят изключителни или специални права .
Кои инструменти за помощ са били използвани (преки субсидии, гаранции и др.)?
Типичен механизъм за компенсация по отношение на съответните услуги и дали използваната методика се основава на разпределянето на разходите или на нетните избегнати разходи.
Типични мерки за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации.

⁷ Ако в определен сектор от икономиката на Вашата държава членка има само ограничен брой индивидуални УОИИ, ще сме Ви благодарни да опишете подробно тези услуги. Ако в конкретен сектор от икономиката на Вашата държава членка са възложени голям брой услуги (например защото са от компетенциите на регионалните или местните органи), би било непропорционално да описвате подробно отделните възлагания, но ще е полезно да получим ясно и сбито общо описание на начина, по който е организиран секторът, включително общите характеристики на отделните възлагания. Тъй като случаите, попадащи в приложното поле на Рамката за УОИИ, ще бъдат ограничени по брой, Комисията очаква подробно описание на всяка конкретна мярка.

<p>Кратко описание на начина, по който са спазени изискванията за прозрачност (вж. точка 60 от Рамката за УОИИ от 2012 г.). Моля, включете също във Вашия отговор подходящи примери за информация, публикувана с тази цел (напр. линкове към уебсайтове или други позовавания), посочете дали разполагате с централен уебсайт, на който публикувате тази информация относно всички съответни мерки за помощ във Вашата държава членка (и ако е така, посочете линк към този уебсайт), или обяснете дали и как се осъществява публикуването на ниво предоставяне на помощта (напр. централно, регионално или местно ниво).</p>	
<p>Размер на предоставената помощ</p>	
<p>Общ размер на предоставената помощ (милиона евро)⁸. Това включва цялата помощ, предоставена на Ваша територия, включително помощта, предоставена от регионални и местни органи. (А+Б+В)</p>	
2020 г.	2021 г.
<p>А: Общ размер на предоставената помощ (милиона евро), платена от националните централни органи⁹</p>	
2020 г.	2021 г.
<p>Б: Общ размер на предоставената помощ (милиона евро), платена от регионалните органи¹⁰</p>	
2020 г.	2021 г.
<p>В: Общ размер на предоставената помощ (милиона евро), платена от местните органи¹¹</p>	
2020 г.	2021 г.
<p>Дял на разходите по инструменти за помощ (пряка субсидия, гаранции и др.) (ако е налична информация)</p>	
2020 г.	2021 г.

⁸ Както е посочено в точка 62, буква б) от Рамката за УОИИ от 2012 г.

⁹ Ако размерът на помощта не може да се раздели между централните, регионалните и местните органи, следва да бъде докладван само общият размер на предоставената помощ за всички органи.

¹⁰ Вж. бележка под линия 9.

¹¹ Вж. бележка под линия 9.

Допълнителна количествена информация (напр. брой бенефициери по сектори, среден размер на помощта, големина на предприятията)¹²

2020 г.	2021 г.

Попълнете също приложения обобщен файл в Excel „SGEI Framework 2020-2021“ с общо сумите по раздели за цялата държава членка (не по региони, местни органи или общини).

4. ЖАЛБИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Моля, представете преглед на жалбите, подадени от трети страни, по-специално спорове пред националните съдилища, по отношение на мерките в приложното поле на Решението за УОИИ от 2012 г. или Рамката за УОИИ от 2012 г. Моля, бъдете възможно най-конкретни във Вашия отговор и посочете отрасъла, за който сте получили жалби, тяхното съдържание и възможните последващи действия, предприети от органите във Вашата държава, или вероятния резултат от съдебното производство.

През периода 2020-2021 г. няма постъпили жалби от трети страни във връзка с предоставяните УОИИ на територията на Република България.

5. ДРУГИ ВЪПРОСИ

а. Моля, посочете дали Вашите органи са срещнали трудности при прилагането на Решението за УОИИ от 2012 г., и по-специално във връзка със следните въпроси:

- изготвяне на акт за възлагане в съответствие с член 4 от Решението за УОИИ;
- определяне на размера на компенсацията в съответствие с член 5 от Решението за УОИИ;
- определяне на равнището на разумната печалба в съответствие с член 5, параграфи 5—8 от Решението за УОИИ;

¹² Комисията ще е доволна да получи всякакви данни, с които евентуално разполагате, относно помощта, предоставена съгласно Рамката за УОИИ от 2012 г., например брой бенефициери по сектори, среден размер на помощта, размер по инструмент за помощ, големина на предприятията и др. Ако такива други количествени данни не са на разположение в държавата членка, те могат да бъдат представени в по-обобщен и/или прогнозен вид. В този случай, моля, посочете, че са използвани прогнозни данни, както и начина на обобщаване.

- редовни проверки за свръхкомпенсация, както се изисква от член 6 от Решението за УОИИ;

Моля, бъдете възможно най-конкретни във Вашия отговор, посочете подходящи примери и, ако е приложимо, сектора, където се срещат (по-голямата част от) трудностите.

--

б. Моля, посочете дали Вашите органи са срещнали трудности при прилагането на Рамката за УОИИ от 2012 г., и по-специално във връзка със следните въпроси:

- провеждане на обществена консултация в съответствие с точка 14 от Рамката за УОИИ;
- спазване на правилата за обществените поръчки в съответствие с точка 19 от Рамката за УОИИ;
- определяне на нетните избегнати разходи, както се изисква в точки 25—27 от Рамката за УОИИ;
- определяне на равнището на разумната печалба в съответствие с точки 33—38 от Рамката за УОИИ;

Моля, бъдете възможно най-конкретни във Вашия отговор, посочете подходящи примери и, ако е приложимо, сектора, където се срещат (по-голямата част от) трудностите.

--

в. Ако имате някакви други коментари относно прилагането на Решението за УОИИ и Рамката за УОИИ, свързани с проблеми, останали незасегнати в горните въпроси, моля, не се колебайте да ги споделите по-долу.

--
